

3 Aruba

IMF ondersteunt Aruba bij belastinghervormingen

9 Wereld

Verdachten in beeld voor moordpoging Skripals

10 Economie

Amazon 1000 miljard dollar waard op beurs

12 Sport

Nadal pas na slopende vijfsetter langs Thiem

Begroting 2019 volgende week naar RvA

Regering wil surplus van anderhalf procent in 2021

ORANJESTAD — De Landsbegroting van 2019 wordt volgende week ingediend bij de Raad van Advies. Ook gaat een exemplaar naar het College Arubaans Financieel Toezicht (CAft), al is dat formeel niet meer nodig. Dit maakte premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gisteren bekend tijdens het debat over de tussentijdse rapportage van het CAft. De regering wil onder meer door het kadaster te privatiseren korten op personeelskosten en is het in grote lijnen eens met het CAft over een nieuwe tekortnorm.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Gisteren werd de laatste beslissing over de begroting van 2019 door de minister-raad geaccordeerd. “Directie Financiën heeft een extra week gevraagd om alles op orde te krijgen en volgende week maandag moet de begroting in handen zijn van de Raad van Advies en het CAft. Mogelijk krijgen de Statenleden het dan ook, maar dan onder embargo. Want het is niet netjes als Statenleden er al over gaan debatteren nog voor dat het advies van de RvA en het CAft binnen is”, aldus Wever-Croes die verwacht dat de begroting van 2019 dan in oktober of november door de Staten wordt behandeld.

Laat

De begroting had op 1 september ingediend moeten worden. De premier vertelt dat zij drie weken terug al werd benaderd door het team van Directie Financiën om de begroting dan maar meteen in te dienen om zo de deadline van 1 september te halen, zonder dat het

tekort van 25 miljoen florin werd aangekaart. “Ik heb gezegd dat ik het liever laat indien en dat het helemaal klopt, dan dat ik het op tijd inlever en het is nog niet helemaal goed”, zo verklaarde de premier tijdens haar beantwoording van vragen van Statenleden gistermiddag. Diezelfde uitleg kreeg ook staatssecretaris Raymond Knops (CDA) van Koninkrijksrelaties. De reden voor de vertraging is volgens de premier tal van extra kwesties waarmee dit keer rekening dient te worden gehouden voor deze nieuwe begroting. “Om te beginnen moest gewerkt worden aan het tekort van 25 miljoen florin. Dan had je daarbij de personeelskosten die omlaag moeten. Je kunt niet zomaar roepen dat je extra geld gaat halen terwijl je nog moet korten op personeel. Eigenlijk heeft het aanpakken van dat vraagstuk meer tijd gekost dan we hadden verwacht.”

Nieuwe tekortnorm

Volgens het huidige LAft moet het begrotingstekort dit jaar op 0,5 procent van

het Bruto Binnenlands Product (BBP) komen te staan. Die norm wordt sowieso niet gehaald. Wever-Croes: “Het begrotingstekort van 2019 komt op -0,5 procent te staan. Er is geen tekortnorm voor 2019 vastgesteld. Ons voorstel aan Nederland voor een nieuw protocol is om van -0,5 procent in 2019 te gaan naar +0,5 procent in 2020 en +1 procent in 2021.” De premier zegt dat Aruba en Nederland het over deze nieuwe norm in hoofdlijnen wel eens zijn. “Ik moet zeggen dat de gesprekken goed verlopen. Wat nu eigenlijk rest is het uitschrijven van het protocol.”

CAft en begrotingskamer

Ondanks dat de normen van het LAft tot de begroting van 2018 van kracht zijn en nieuwe normen nog niet officieel zijn geaccordeerd, krijgt het CAft de begroting van 2019 ook te zien en geeft advies. “Het gaat hier om onze toezichthouder, tot we het vervangen met een begrotingskamer”, aldus Wever-Croes. Dat proces gaat volgens haar nog twee tot drie jaar duren. Het is ook de bedoeling dat wanneer de Arubaanse begrotingskamer wordt ingevoerd het CAft nog toezicht houdt. “Dit doen we bewust om vrouwen te kweken in de overgang naar een eigen toezichtsorgaan”, aldus Wever-Croes.

Vervolg op pagina 3

Sustainable Education Symposium

Groene vingers kweken

Foto: Melissa Stumper

ORANJESTAD — In het kader van de zevende editie van het Sustainable Education Symposium (SES) dat deze week van start ging bij de Nationale Bibliotheek, kregen de leerlingen van de Abraham de Veerschool mavo vanochtend diverse presentaties en workshops. Zo gaf Urvin Leest van MiSimia een presentatie over duurzame landbouw en het toepassen van de aquaponics-methode. Aquaponics is een alternatieve teeltmethode, een systeem dat hydrocultuur (planten kweken op water) en aquacultuur (waterdieren kweken) combineert in een ‘ecologisch evenwicht’. “Je kan zelfs aardbeien op het eiland kweken met dit systeem”, zegt Leest aan de Amigoe. Tijdens de SES-week nemen leerlingen van verschillende scholen deel aan lezingen en presentaties over duurzaamheid, dit jaar heeft het symposium als thema ‘lokale medicinale kruiden’. Voor volwassenen is er vanavond een lezing bij Cas di Cultura over medicinale planten van kruidkundige Dinah Veeris.

Spacey niet vervolgd in zaak uit 1992

LOS ANGELES — De officier van justitie in Los Angeles zal geen vervolging instellen tegen de Amerikaanse acteur Kevin Spacey op beschuldiging van seksueel grensoverschrijdend gedrag in 1992.

De zaak, die in april aanhangig werd gemaakt, is volgens de wetgeving in

Californië verjaard. Het slachtoffer dat naar de rechter stapte, was destijds

al een volwassen man. Wat er precies is voorgevallen, heeft het OM niet bekendgemaakt. Spacey is door verscheidene personen beticht van aanranding en ongewenste intimiteiten in de afgelopen

35 jaar. In 1986 drong hij zich seksueel op aan minderjarige jongen. De vele aantijgingen waren voor streamingdienst Netflix reden de acteur uit de succesvolle serie ‘House of Cards’ te schrijven.

VS: Geen inlichtingen chemische wapens Idlib

De Amerikaanse minister van Defensie James Mattis.

WASHINGTON — De Verenigde Staten zeggen geen informatie te hebben die erop wijst dat opstandelingen in het Syrische rebellenbolwerk Idlib chemische wapens kunnen maken. Minister James Mattis (Defensie) stelt dat er ‘nul inlichtingen’ zijn die erop wijzen dat de tegenstanders van president Bashar al-Assad dergelijk verboden wapentuig kunnen inzetten.

De Russische autoriteiten hebben eerder het vermoeden uitgesproken dat mili-

tanten in Idlib een chemische aanval in scène zouden willen zetten. Ze zouden de schuld vervolgens in de schoenen van Syrische regeringstroepen willen schuiven, met de bedoeling een westerse militaire interventie uit te lokken. Mattis zegt harde feiten te willen zien voordat een chemische aanval wordt toegeschreven aan strijders die vechten tegen de Syrische regering. De VS hebben al gewaarschuwd dat een ‘snelle en gepaste’ reactie zal volgen op de inzet van chemische wapens door Syrische regeringstroepen.

Blok kan aanblijven ondanks harde kritiek

DEN HAAG — PvdA, Denk, GroenLinks, SP en de Partij voor de Dieren zeggen het vertrouwen in minister Stef Blok (Buitenlandse Zaken) op. Zij doen dat naar aanleiding van Bloks opmerkingen over de multiculturele samenleving. Er zal geen meerderheid zijn voor de motie, omdat de regeringspartijen en de rechtse oppositie vinden dat Blok kan aanblijven.

Deze minister kan de geloofwaardigheid niet herstellen, zei Jesse Klaver (GroenLinks). Blok heeft de twijfel niet kunnen wegnemen, zeggen SP en PvdA. 50Plus twijfelt nog of zij Blok nog kan steunen. De regeringscoalitie blijft achter de minister staan. Naast steun van VVD, CDA, D66 en ChristenUnie houdt Blok ook het vertrouwen van de rechtse oppositiepartijen PVV, SGP en Forum voor Democratie. PVV-voorman Geert Wilders vindt dat Blok weliswaar ‘een

schim’ van zichzelf is na zijn knieval, maar wil hem ‘niet wegsturen omdat hij goede ideeën heeft’. De regeringspartijen zijn juist tevreden over Bloks ‘ruiterlijke’ excuses. Volgens Alexander Pechtold (D66) heeft de minister ‘berouw’ getoond. Hij spreekt van een ‘valse start’, waarvan hij hoopt dat Blok die achter zich kan laten. Ook zijn CU-collega Gert-Jan Segers ziet daarvoor ruimte. CDA-voorman Sybrand Buma drukte Blok nog wel streng op het

Foto: AFP

Minister Stef Blok

hart dat die zijn woorden voortaan ‘zorgvuldiger moet wegen en verstandiger kiezen’. Blok constateert dat

‘veel fracties gelukkig hun steun hebben uitgesproken’ voor zijn aanblijven. Hij gaat ‘nu weer vooruit, weer

aan de slag met de volle agenda die voor me ligt’, want ‘het werk gaat gewoon door’.

Loos alarm over cholera in vliegtuig Algerije

PERPIGNAN/ALGIERS — Op het vliegveld van het Zuid-Franse Perpignan is vandaag alarm geslagen over een kind dat uit Algerije was aangekomen en mogelijk met cholera was besmet. Het achtjarige kind is naar een ziekenhuis gebracht, terwijl de overige circa 150 passagiers het toestel niet mochten verlaten. Uit onderzoek is gebleken dat het kind geen cholera heeft.

Het vliegtuig vloog van Oran naar Perpignan. De Franse

autoriteiten namen naar eigen zeggen geen enkel risico,

nadat een bemanningslid van het vliegtuig had gemeld dat een kind aan boord onder symptomen van cholera leed. Cholera heeft op 7 augustus de kop opgestoken in Algerije, waar de ziekte sinds 1996 niet meer was voorgekomen. De Algerijnse minister van Volksgezondheid, Mokhar

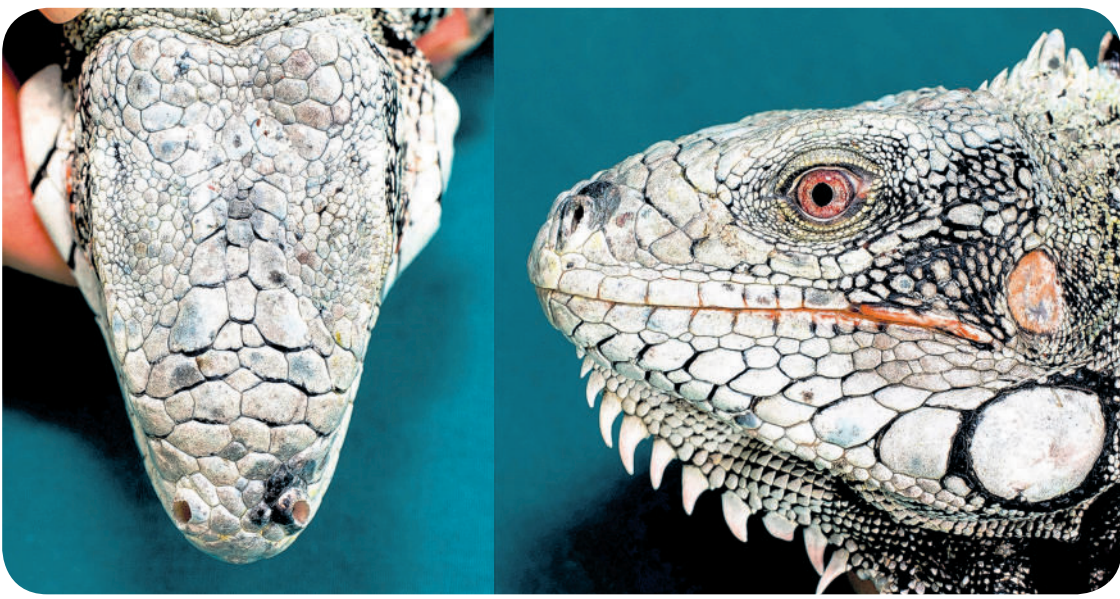
Hasbellaoui, heeft gezegd dat de ziekte nu volledig onder controle is. Er zijn in bijna een maand tijd 74 gevallen geconstateerd. Twee patiënten zijn overleden. Er liggen nog tien cholerapatiënten in Algerijnse ziekenhuizen volgens de autoriteiten. Het is nog steeds onduide-

lijk waar deze uitbraak is ontstaan. Volgens sommige bronnen was dat in water uit de streek van Tipiza, circa 60 kilometer ten westen van de hoofdstad Algiers. Cholera is een infectieziekte die tegenwoordig zelden fataal is, mits snel wordt ingegrepen. De patiënt droogt in korte tijd uit en verliest weerstand.

260 groene leguanen onderzocht

Leguaanveldwerk op ABC-eilanden succesvol

ORANJESTAD — Het veldonderzoek van een team van internationale onderzoekers gespecialiseerd in leguanen, in juli en augustus uitgevoerd op onder meer Aruba, wordt door de onderzoekers als ‘extreem succesvol’ omschreven. Zo zijn er in totaal 260 groene leguanen op de ABC-eilanden onderzocht. De wetenschappers zijn nog bezig met de analyse van de vergaarde data en de vele foto’s, maar in een update melden zij dat de leguanen op Curaçao waarschijnlijk groter zijn in vergelijking met wat wetenschappers in de jaren tachtig hadden gepubliceerd.

Foto's: Thijf van den Burg

“Ik ben precies een week op Aruba geweest, en heb in die tijd 66 leguanen gevangen. Deze dieren heb ik niet op een plek gevangen maar op zoveel mogelijk verschillende plekken op het eiland, om daarmee zoveel mogelijk potentiële genetische en morfologische variatie te hebben. Dus ik ben ook nagenoeg overal geweest en is onze dataset eilanddekkend.” Leguaanonderzoeker Thijs van den Burg verrichtte het veldonderzoek samen met Catherine Malone en Wilfredo Falcón. “Tijdens het bezoek aan Aruba deed ik het veldwerk alleen, de andere leden waren alweer weg omdat ze maar beperkt tijd hadden”, legt van den Burg, verbonden aan de Universiteit van Amsterdam (UvA), desgevraagd aan de *Amigoe* uit.

Studie
De drie onderzoekers die allen deel uitmaken van het International Union for Conservation of Nature (IUCN)

‘Iguana Specialist Group’, waren gedurende een periode van zes weken op de ABC-eilanden. Dit om onder meer de unieke aanpassingen van de groene leguaan – die ook genetisch behoorlijk verschilt van andere populaties – op de eilanden te vergelijken. Nu, weer terug in Nederland en de Verenigde Staten, gaan de onderzoekers door met hun studie middels laboratoriumonderzoek van de verzamelde bloedmonsters. Leguaanonderzoeker Thijs van den Burg, verbonden aan de Universiteit van Amsterdam (UvA), verrichtte het veldonderzoek samen met Catherine Malone en Wilfredo Falcón.

Van den Burg nam onder meer de analyse van de bloedmonsters op zich, door deze mee terug naar Nederland te nemen voor nadere analyse van de genetische opmaak. In het laboratorium wordt eerst het DNA uit

de bloedmonsters geïsoleerd om de verschillen van de leguanen, op de verschillende eilanden, nader in kaart te brengen. Tevens dient dit proces om inzicht te geven in hoe deze populaties – alsook die op het vaste land – aan elkaar verwant zijn. Zo zal onder meer een schatting kunnen worden gemaakt wanneer de leguanen in het verleden op de eilanden zijn aangekomen en of leguanen zich sindsdien tussen de eilanden hebben verplaatst.

De wetenschappers zijn erin geïnteresseerd of de groene leguaan op de ABC-eilanden meetbaar verschilt qua lichaamsvorm, grootte, schaalpatronen en/of kleur ten opzichte van de andere populaties in hun oorspronkelijke leefgebieden (van Mexico tot Brazilië tot de Kleine Antillen). Ze hadden in aanloop naar hun veldonderzoek al data verzameld van leguanen uit Centraal- en Zuid-Amerika. Dit door

grote natuurhistorische musea in de VS – zoals het Smithsonian en het Field Museum – te bezoeken met grote collecties van gepreserveerde dieren, verzameld in de laatste 200 jaar.

Schubben tellen
“Nu data is verzameld van de meeste locaties waar de groene leguaan voorkomt, is het tijd om naar verschillen te zoeken. Dit is een langdurig proces omdat op duizenden foto’s de vele verschillende schubben moeten worden geteld, inclusief hun oriëntatie en positie”, aldus Van den Burg. Het team laat weten dat, hoewel de definitieve conclusies pas over enkele maanden getrokken kunnen worden, zij al wel hebben opgemerkt dat de leguanen op Curaçao waarschijnlijk groter zijn in vergelijking met wat wetenschappers in de jaren tachtig hebben gepubliceerd. “Grotere leguanen werden niet alleen in tuinen of op vakantieparken

aangetroffen, maar ook ver verwijderd van toegang tot onnatuurlijke bronnen van water en vegetatie”, aldus Van den Burg.

De onderzoekers die op de eilanden vaak langs de kant van de weg en in tuinen werkten, zeggen veel vragen te hebben gekregen van inwoners en toeristen. Het team somt dan ook de meest gestelde vragen op en geeft daar ook antwoord op: “Wat eten leguanen? Leguanen zijn herbivoren die zowel fruit als bloemen als bladeren eten. Als de belangrijkste inheemse herbivoren op het eiland, maken leguanen de energie en voeding in planten beschikbaar voor de vele soorten die geen planten kunnen eten, maar in plaats daarvan kleine leguanen of resten van dode leguanen eten.”

Groene leguaan
Op de vraag of er meerdere soorten op de eilanden voor-

Een van de jonge leguanen op Aruba.

komen is het antwoord nee. “Alle leguanen op de ABC-eilanden zijn groene leguanen (wetenschappelijke naam: *Iguana iguana*). Ze komen voor in een reeks van verschillende kleuren, waardoor mensen denken dat er meerdere soorten zijn. Wanneer leguanen worden geboren, zijn ze bijna fluorescerend groen, zoals de bladeren van de Manchineel-boom (Manzanilla). Naarmate ze groter en ouder worden, verandert hun kleur langzaam. Over het algemeen worden ze grijziger. Naast deze kleurverandering kunnen leguanen ook enkele van hun lichaamskleuren in enkele minuten enigszins veranderen. Zo kunnen ze donkerder of lichter worden, wat vooral afhangt van de vraag of ze hun lichaamstemperatuur willen verhogen (donkerder) of verlagen (lichter).”

Jacht op leguanen
De onderzoekers kregen ook veelvuldig de vraag gesteld wat hun gedachten zijn omtrent de jacht op leguanen. Het antwoord: “Zelfs in de beschermde gebieden worden van alle jaarlijks geboren leguanen-jongeren er maar heel weinig

volwassen. Dit komt door natuurlijke predatie door dieren zoals vogels en slangen. Buiten de beschermde gebieden worden leguanen (jong en oud) ook opgegeten door katten en honden en geraakt door auto’s.

Het is dus belangrijk dat volwassen vrouwelijke leguanen en hun broedplaatsen intact blijven en beschermd worden zodat er jaarlijks genoeg dieren worden geboren en een gezonde populatie op het eiland zichzelf in stand kan houden.

Lesmateriaal
De wetenschappers hebben tijdens hun veldonderzoek op de eilanden nauw samengewerkt met verschillende ngo’s zoals Arikok, Carmabi en Stinapa, alsook het Curaçao Sea Aquarium en met Brian Leysner van het Santa Barbara Beach & Golf Resort. Daarnaast werkten zij samen met Carmabi-onderwijsmanager Cor Hameete, waarmee de wetenschappers nu samenwerken ter ontwikkeling van onderwijsmateriaal, met als doel kinderen en bezoekers voor te lichten over leguanenecologie en de eilandecosystemen.

JORGE CELEDÓN

FRIDAY SEPTEMBER 21

JORGE CELEDÓN, ANACAONA, ERIC ESSIX FT. KAREN BRYANT AND KELLEY O'NEAL, HABANA VIEJA ALL STARS, RINCON BOYZ, CYRIL DIRECTIE AND MANY MORE

TICKETS FOR SALE ONLINE AND ALSO AVAILABLE AT: CASIBARI MUSIC CAFÉ, SUPERFOOD PLAZA, CITGO BLVD/ ESSVILLE, CITGO PALM BEACH, CAFÉ THE PLAZA, MOOMBA, FUN MILES

CARIBBEANSEAJAZZ.COM

TRAMPOLIN

Een dagopvang waar hulpbehoevende kinderen worden begeleid om in de toekomst te functioneren binnen de arbeidsmarkt.

ONDERCURATELESTELLING:

Bij beschikking van 12 juni 2018 behorende bij EJ nr. AUA201800407 van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, heeft het Gerecht:

Maria Magdalena TROMP, geboren op 1 november 1941 is onder curatele gesteld.

Benoemd over de onder curatele gestelde tot curator haar dochter **Stella Maria GIEL**.

Namens Stella Maria Giel

Fundacion Alzheimer Aruba

ELMAR
Redefining Energy

AANKONDIGING
Algemene Vergadering van Aandeelhouders N.V. Elmar

Aandeelhouder A van N.V. Elmar;
Aandeelhouders B van N.V. Elmar

Aruba, 4 september 2018

Met inachtneming van artikel 21 van de statuten van de Naamloze Vennootschap Electriciteit-Maatschappij Aruba (N.V. Elmar) roept de Raad van Commissarissen van N.V. Elmar hierbij een Algemene Vergadering van Aandeelhouders bijeen, welke gehouden zal worden op **zaterdag, 15 september 2018 om 09:00 uur** te Utilities Aruba N.V., gelegen aan de Italiëstraat 46, Aruba.

De agenda van deze vergadering luidt als volgt:

1. Opening
2. Mededelingen
3. Behandeling beroepschrift
4. W.v.t.t.k.
5. Sluiting

Nadere informatie omtrent de agenda is te verkrijgen bij de voorzitter van de Raad van Commissarissen van N.V. Elmar.

Hoogachtend,

Raad van Commissarissen van N.V. Elmar
Filomeno E.J. Maduro
Voorzitter

Deloitte.

Het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties (MOT) ressorteert onder het Ministerie Financiën, Economische Zaken en Cultuur en heeft als primaire taak om gegevens die het verkrijgt te verzamelen, registreren, bewerken en analyseren, om te bezien of deze gegevens van belang kunnen zijn voor het voorkomen en opsporen van misdrijven; in het bijzonder witwassen en het financieren van terrorisme. Het Meldpunt beoogt bij te dragen aan het opsporen en vervolgen van strafbare feiten met betrekking tot het witwassen van geld, terrorismefinanciering, en/of de daaraan ten grondslag liggende misdrijven met als ultiem doel de integriteit van de financiële en niet-financiële sector van Aruba mede te handhaven. Ten behoeve van deze klant is Deloitte Dutch Caribbean op zoek naar kandidaten voor de functie van:

Hoofd Meldpunt Ongebruikelijke Transacties

De functie
Als Hoofd Meldpunt Ongebruikelijke Transacties bent u verantwoordelijk voor de strategische ontwikkeling van de gehele organisatie. U ontwikkelt en implementeert het strategisch en tactisch beleid voor de organisatie ter realisatie van de organisatie doelen. Als inspirerend en motiverend leider weet u eventuele veranderingen door te voeren en stuurt u een team van ca. 10 professionals aan. Tevens draagt u zorg voor integraal management van de organisatie. U ziet toe op navolging van de wet- en regelgeving en u vertegenwoordigt Land Aruba in internationale organisaties, zoals de Financial Action Task Force (FATF) en de Egmont Group, u heeft veel contacten met ketenpartners en andere Financial Intelligence Units. U onderhoudt in dit kader nauwe contacten met stakeholders en sluit convenanten af. U rapporteert aan de Minister Financiën, Economische Zaken en Cultuur.

Uw profiel
U beschikt over een afgeronde academische opleiding bij voorkeur in een juridische en/of financiële richting. U bent een strateeg en een daadkrachtige alsook inspirerende leidinggevende die goed in staat is om professionals aan te sturen. U beschikt minimaal over 5 jaar ervaring in een leidinggevende functie en u heeft bij voorkeur kennis van en ervaring binnen het beleidsterrein en/of werkveld van het Meldpunt. U bent een uitstekende peoplemanager met een sterk omgevingsbewustzijn die goed in staat is om in een complexe omgeving verbinding te leggen en draagvlak te creëren. U bent integer, daadkrachtig en resultaatgericht. Tevens beschikt U over goed ontwikkelde communicatieve- en interpersoonlijke vaardigheden. U beheerst Nederlands en Engels uitstekend, in woord en geschrift. Papiamentu en Spaans is een pré.

Het aanbod
Onze klant biedt marktconforme arbeidsvoorwaarden en een uitdagende functie in een dynamische omgeving. De standplaats van de functie is Aruba.

Procedure
Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met mevr. Esther Baaij, Senior Manager Human Capital Consultancy, Learning & Assessments bij Deloitte Dutch Caribbean via tel: (+297) 5286200. U kunt uw sollicitatiebrief en CV vóór 28 september a.s. e-mailen naar ecroes@deloitte.aw. U ontvangt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging. Een assessment en een veiligheidsonderzoek maken deel uit van de selectieprocedure. Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee its network of member firms and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see ("DTTL"), www.deloitte.com/about for a more detailed description of the legal structure of DTTL and its member firms. ©2018. For info contact Deloitte Dutch Caribbean.

IMF ondersteunt Aruba bij belastinghervormingen

ORANJESTAD — Twee vertegenwoordigers van het Internationaal Monetair Fonds (IMF) zijn – op verzoek van de regering – anderhalve week op Aruba om te adviseren over de belastinghervormingen. Dat verklaarde premier Evelyn Wever-Croes (MEP) gisteren aan de *Amigoe*. Gisteren vond de eerste bijeenkomst plaats.

Bij het eerste gesprek is uitgelegd waar Aruba staat met de financiële hervormingen, wat er omhoog, omlaag dan wel afgeschaft moet worden. “Het IMF valideert wat we aan het doen zijn. Het was een goede bijeenkomst”, zegt Wever-Croes. De delegatie voert gesprekken met verschillende instanties en komt om de paar dagen bijeen om te bespreken hoe het gaat en te adviseren om de richting te bepalen van de beslissingen. Volgende week vrijdag vindt het laatste gesprek plaats en dan presenteren ze ook hun bevindingen, zegt Wever-Croes. Het IMF wordt vertegenwoordigd door Geerten Michielse en belastingdeskundige Sijbren Cnossen. “Het feit dat het IMF ons deze zwaarge-

wichten stuurt, geeft aan dat ze ons echt willen helpen”, stelt Wever-Croes.

Vruchtbaar

De minister van Financiën deed eerder een verzoek aan het IMF voor advies en ondersteuning bij de belastinghervormingen maar daar kwam geen antwoord op. Wever-Croes zegt dat ze tijdens haar bezoek aan het IMF in april, voor de ‘IMF Spring Meetings’ in Washington, gesproken heeft met verschillende vertegenwoordigers in alle lagen van het IMF aangaande Aruba en dat dit vruchten heeft afgeworpen. “Ik heb gezegd dat ze in het verleden verzoeken hebben gekregen van de Financiën-minister waar de toenmalige premier niet

achter stond. Maar nu zien ze dat we wel toegewijd zijn om deze hervormingen door te voeren en hebben ze hun hulp toegezegd.”

Article IV

Normaal komen vertegenwoordigers van het IMF elke twee jaar langs en doen dan een ‘Article IV mission’. De missie van het IMF is een statutaire verplichting volgens artikel IV van de oprichtingsstatuten van de monetaire autoriteit. “Dat is een evaluatie van hoe het land er financieel-economisch bijstaat, zoals als Standard and Poor’s (S&P) of Fitch-ratings, maar dan erger”, legt de premier uit. “Je wil niet dat ze met aanbevelingen komen waar je niet aan kunt voldoen.”

Ze licht toe dat bijvoorbeeld de ‘solidariteitsbelasting’, die in 1985 werd geheven toen de raffinaderij haar deuren sloot, er gekomen is op aanbeveling van het IMF. “Een aanbeveling van

Foto: Kabinet Wever-Croes

IMF-vertegenwoordigers Michielse (links) en Cnossen.

IMF is niet bindend, maar je wil geen negatieve IMF-evaluatie hebben volgend jaar.” Het advies over de

belastinghervormingen helpt ook enorm bij ‘Article IV’ van volgend jaar, legt Wever-Croes uit. “Omdat ze

ons geholpen hebben met de belastinghervorming, hebben ze ook inspraak”, aldus de premier.

‘Urgente vergadering met stakeholders’

In HOH weer last van dieselgeur

ORANJESTAD — Ziekenhuismedewerkers van de afdelingen Operatiekamers en Radiologie zaten gisterochtend korte tijd buiten. Ze konden niet aan het werk, omdat er – opnieuw – overlast was door een dieselgeur. De vakbond schakelde de minister van Volksgezondheid in en medisch directeur Ezzard Cilié kwam met zijn medewerkers praten. Hij geeft echter toe dat een oplossing ‘nog ver weg is’.

Het was gisterochtend geen werknemersprotest, benadrukt Gina Maduro. Zij is voorzitter van de Arubaanse Bond van werknemers in Verplegende Instellingen (ABV) en werd ingeschakeld door vakbondsleden. “Ze zitten buiten, omdat ze wachten tot ze weer aan het werk kunnen.” Op haar beurt vroeg Maduro aan Cilié om ‘naar buiten’ te komen, omdat ‘we allemaal medewerkers zijn en het zelf van hem willen horen’. Maduro nodigde ook minister Dangui Oduber (MEP) uit om naar het ziekenhuis te komen, maar hij zat echter in het parlement en kon niet komen. “Daarop heeft de ABV de minister gevraagd om urgent een vergadering te beleggen met alle stakeholders, zodat we naar een oplossing kunnen zoeken. Want er moet iets gebeuren, zo kan het niet verder gaan.” Volgens de vakbondsvoorzitter heeft de minister

direct toegezegd dat hij een vergadering zal beleggen.

Ontruimd

De afdelingen OK en Radiologie moesten maandag worden ontruimd, nadat er weer problemen waren met de dieselgeur. Toen de medewerkers dinsdagochtend weer aan het werk wilden gaan, bleek dat de afdelingen nog steeds niet waren vrijgegeven. Daarop werd de vakbond ingeschakeld. De medisch directeur, die intussen ook buiten bij zijn medewerkers was, benadrukt dat de OK en Radiologie niet plat liggen. “Spoedoperaties gaan altijd door, er is altijd een OK die wel operationeel is.” De ABV-voorzitter vertelde wat de klachten waren: variërend van hoofdpijn, misselijkheid en braken tot huiduitslag en brandende ogen. Wie aanleg voor astma heeft, kan sneller ademhalingsproblemen ervaren. Cilié gaf de

medewerkers drie opties: wie zich goed genoeg voelde om te werken, werd ingezet voor de enige OK (nummer 5) die op dat moment draaide. Wie zich beroerd voelde, moest zich ziekmelden en naar huis gaan. Medewerkers die last hadden van de geur, maar wel in staat waren om te werken, werden ingezet op andere afdelingen.

Niet onder controle

De vakbondsvoorzitter had zelf de dieselgeur geroken toen ze eerder op de dinsdagochtend zelf bij de twee afdelingen was. “Nee, ik ga niet terug zolang die geur er hangt.”

Het probleem van de dieselgeur duurt al langer dan een jaar. “Uit vergaderingen van stakeholders komen steeds tijdelijke oplossingen, maar ze halen niets uit. De geur blijft terugkomen en het escaleert nu. Het wil blijkbaar maar niet lukken om het probleem onder controle te krijgen”, zegt Maduro. “Constant worden metingen gedaan en de uitslag is elke keer hetzelfde: het is niet schadelijk voor personen. Het is echter niet wenselijk om onder zulke omstandigheden te werken.”

Medisch directeur Ezzard Cilié (vooraan, met stropdas) praat dinsdagochtend met medewerkers van de OK en Radiologie, die buiten staan omdat ze binnen last hebben van dieselgeur.

Oplossing ver weg

De medisch directeur probeert in oplossingen te denken, maar erkent dat dit nog ver weg is. “De schuld ligt niet bij het HOH, het ligt aan de bouw. Als het één keer gebeurt, dan is het nog uit te leggen, maar dit gebeurt zo vaak dat ik niet meer weet wat ik tegen de medewerkers moet zeggen. Als het aan mij ligt, verhuizen we de boilers – die het probleem

veroorzaken – naar een andere plaats. Maar het is niet mijn expertise om hier iets over te zeggen.” Volgens Cilié gaat het ziekenhuis niet over de bouwwerkzaamheden, dat is aan Soga (Stichting Onroerend Goed Aruba, red.) die het gebouw beheert. “Iets dergelijks zei financieel directeur Theo de Kool zo’n drie weken geleden. Volgens hem blijkt uit een onderzoek – dat overigens nog

niet officieel is gepubliceerd – van het Amerikaanse Baptist Health dat er aanpassingen in de bouwwerkzaamheden moeten plaatsvinden. “De kosten zijn voor Soga, behalve als blijkt dat de fout bij de aannemer ligt. Dan komen de aanpassingen voor rekening van de aannemer.

Zie ook pagina 5: ingezonden ‘Rookgas’.

Advocaat van chauffeur:

Wist niet dat er geschoten zou worden

ORANJESTAD — Demis Illes, de advocaat van N.A. die de auto bestuurde, zegt dat zijn cliënt ontkenkt ook maar iets met de schietpartij op Hubert ‘Ski’ Arrindell te maken te hebben die plaatsvond in de nacht van 17 op 18 augustus. Er zijn in totaal vijf verdachten gearresteerd en die zitten allemaal in beperking.

N.A. bestuurdde de auto waarin de jongeren dat weekend mee aan het rondrijden waren, terwijl ze onder invloed waren van alcohol en mogelijk drugs. Vanuit de auto werd geschoten op de dakloze verslaafde, bekend onder de naam Ski. Volgens de advocaat was er geen sprake van opzet van de chauffeur en had N.A. geen idee van wat er zou gaan gebeuren.

In beperking

Volgens Illes kan het verder nog even duren voordat hij meer informatie heeft, omdat de vijf verdachten in beperking zijn aanhoudende het onderzoek en de aanhouding mogelijk nog verlengd wordt. Dat betekent dat de vijf verdachten geen contact hebben met elkaar, geen bezoek mogen ontvangen, en

geen krant mogen lezen of televisie mogen kijken. De verdachte heeft zichzelf aangegeven omdat hij geschrokken is, legt de advocaat uit. Hij gaat ervan uit dat het goed komt met zijn cliënt en dat hij weer vrij komt voordat de rechtszaak voorkomt, en dan meer details kan geven.

Geschoten

Patrick van der Biezen vertegenwoordigt verdachte Z.Q. en verklaarde aan de media dat zijn cliënt zelf naar hem toegekomen is voor vertegenwoordiging en dat hij haar begeleid heeft naar het politiebureau om zichzelf aan te geven toen het duidelijk werd dat de politie op zoek was naar de verdachten. Op de vraag waarom Z.Q. zichzelf niet meteen aangaf, zegt hij: “Je moet er rekening mee houden dat dit jonge mensen zijn en dat ze bang waren maar toen ze zagen dat het serieus werd, hebben ze zichzelf wel aangegeven.” Volgens de advocaat was er geen opzet om Ski neer te schieten, laat staan om hem te doden. Hij zegt dat de omstandigheden meetellen, maar het niet goedpraten en dat zijn cliënt spijt heeft van wat er is ge-

beurd. “Ze is zich bewust van wat er gebeurt is en de gevolgen die dit heeft.”

Doodsoorzaak

Volgens de advocaat is het niet duidelijk waaraan Ski overleden is aangezien, volgens hem, het rapport van de patholoog nog niet binnen is. Ook is hij niet op de hoogte of het wapen is gevonden waarmee Z.Q. vanuit het raam schoot terwijl ze op de achterbank zat. Op de vraag hoe de verdediging gaat lopen, antwoordt Van der Biezen dat in een geval als deze de verdachte schuld bekend en dat de rechter gevraagd wordt rekening te houden met de omstandigheden waaronder dit gebeurd is. Ook het rapport is van belang; is het slachtoffer eigenlijk wel overleden door het geloste schot?

De *Amigoe* nam contact op met OM-woordvoerder Ann Angela of het klopt dat Q. die gene was die schoot, maar Angela laat weten dat het OM geen uitspraak kan doen over de rol die Q. speelde in de zaak. Ze kan alleen maar bevestigen dat Q. een van de vijf verdachten is en dat alle vijf de verdachten in beperking zitten.

Regering wil surplus van anderhalf procent in 2021

Vervolg van pagina 1

Personeelskosten

De regering heeft in juni het zogeheten Beleidsplan Verlanging Personeelskosten (BVP), een actieplan met een zevental punten, ingesteld. Deze punten omvatten onder meer de VUT-regeling die kortgeleden werd aangeboden en dat volgend jaar in principe alleen contracten zullen worden verlengd voor vitale functies binnen vitale diensten. Ook kunnen ambtenaren die de pensioenleeftijd hebben gehaald hun werkverband niet meer verlengen. Het verkleinen van de overtoelighheidsploupe is een ander instrument, al zegt de premier dat met name deze erg veel tijd in beslag neemt. “Daarvan kunnen we nu nog alleen maar een schatting maken.” Het waar mogelijk korten op overwerk wordt ook toegepast, al heeft dat al voor de nodige ophef gezorgd bij de Douane op de luchthaven. In totaal zijn er 32 instrumenten waar uit kan worden gekozen om de personeelskosten te verlagen, aldus premier Wever-Croes. Zij hoopt op deze manier gedwongen ontslagen te voorkomen. Nederland en met name het CAFT zetten druk op Aruba voor wat

Foto: Arlein Rasmijn

Premier Evelyn Wever-Croes in gesprek met ROIM-minister Otmar Oduber tijdens het debat in de Staten gisteren.

betreft het verlagen van de personeelskosten, zegt de premier. “Vooral het CAFT heeft hier veel vragen over gesteld. In Nederland vragen ze zich af of de zeven instrumenten van het BVP die we nu inzetten wel genoeg zijn.”

Privatisering

Volgens premier Wever-Croes worden in de komende jaren stapsgewijs actiepunten toegevoegd aan het BVP.

Zo worden volgend jaar rond de achtste maand enkele overheidsdiensten gepri-vatiseerd. “Op deze manier vertrekt een groep vrijwillig uit dienst”, aldus Wever-Croes. Infrastructuur-minister Otmar Oduber (POR) zei vanochtend tegen de *Amigoe* dat het gaat om de Dienst Landmeetkunde en Vastgoedregistratie (DLV), beter bekend als het kadastral, en de afdelingen RWZI en riolering van de Dienst

Openbare Werken (DOW). Bij het kadaster werken momenteel tussen de 45 en 50 mensen en bij RWZI en de rioleringsdienst 25 man.

Minister Oduber verwacht dat in totaal 80 procent van de werknemers mee zal gaan in de verzelfstandiging van die departementen. Hij zegt dat het loslaten van de diensten de regering uiteindelijk zo’n 16 miljoen florin per jaar gaat besparen.

IN HET KORT

Kwajongens

De politie kreeg op zondagochtend een melding van een inbraak in Bushiri maar toen de agenten ter plekke kwamen bleek het te gaan om onbekenden die een huis binnendrongen en wat rommel maakten. De politie vermoedt dat het gaat om jongens uit de buurt. De bewoner wist niet of hij echt goederen miste maar wilde de politie wel op de hoogte brengen van het voorval. De agenten zagen inderdaad dat het een zootje was in huis en kleren verspreid over de grond lagen. Een paar dagen ervoor hadden, vermoedelijk, dezelfde jongens ook al zijn ruit vernield.

Bestolen door ex-huurder

Er vonden vernielingen plaats in het pand van de voormalige Jeffrey’s Wrap. De eigenaar belde de politie en verklaarde dat er verschillende elektriciteitskabels vernield werden en stopcontacten weggenomen. De gascilinder en gasinstallatie werd ook gestolen. De eigenaar was er rotsvast van overtuigd dat het een ex-huurder betrof aangezien er geen deuren of ramen geforceerd werden.

Verscholen

Een ambulante verslaafde liep in de nacht van zaterdag op zondag met een kapmes door de binnenstad. Toen de politie hier melding van kreeg, gingen de agenten ter plekke om de, voor hen reeds bekende, man te zoeken maar troffen hem niet aan. De agenten besloten daarom maar om naar zijn huis te rijden omdat de man daar vaak onder een boom zit, maar ook hier was hij niet te vinden. Omdat de groep mensen, waar de ambulante verslaafde vaak mee rondhangt, wel onder de betreffende boom zaten, vermoedde de politie dat de verdachte even was gaan schuilen.

**Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.**

Ocan's Spotlight:

Burnize Evertsz

Nederland telt meer dan 150.000 inwoners met wortels op Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Maarten, St. Eustatius of Saba. Duizenden hiervan zijn op hun eigen manier succesvol. Stichting Ocan plaatst dit jaar elke week één van hen in de Spotlight. Deze week Burnize Evertsz, budgetcoach en predikant uit Curaçao.

“Toen mijn jongere broer voor zijn studie naar Nederland vertrok, reisde mijn moeder hem achterna en later ook mijn zus. Ik voelde me alleen en ben samen met mijn man en mijn dochter naar Nederland verhuisd. Op Curaçao werkte ik in de verzekeringswereld en dat ben ik ook in Nederland gaan doen. Dat was negentien jaar geleden.

Inmiddels werk ik al twee jaar als zelfstandig budgetadviseur. Meestal voor particulieren, die niets voelen voor het schuldhulpverleningstraject van de gemeente. Dat is namelijk geen pretje. Veel mensen hebben er nare ervaringen mee en soms vallen ze na een aantal jaren terug in hun oude patroon. Ik begeleid mensen bij het aflossen van hun schulden, te beginnen bij de kleinste bedragen. Het is een lang traject, want je moet werken aan een gedragsverandering. Soms ga ik met hen naar de supermarkt om te laten zien hoe je creatief kunt inkopen met weinig geld.

Ik ben daarnaast bezig met mijn landelijke certificaat voor budgetcoach en volg een studie intercultureel coaching. Ook doe ik de opleiding beschermingsbewind, voor de bescherming van mensen die niet in staat zijn om hun eigen financiën te regelen. Op mijn veertigste kreeg ik dus opeens een drive om carrière te maken.”

Obstakel

“De vader van mijn jongste kind beloofde van alles, maar toen ik vertelde dat ik zwanger van hem was, wilde hij niets meer met me te maken hebben. Mijn hele wereld stortte in. Mijn zelfvertrouwen was weg. Zo hevig was het. Ik kon helemaal niets, ook niet meer werken, en bouwde een schuld op. De schuldhulpverlening liep vervolgens fout. De aflossing van de schuld liep via de gemeente, maar die vergat twee jaar lang mijn schuldeisers te betalen en één van hen legde beslag op mijn inboedelrekening. Drie maanden lang had ik geen inkomsten, stroom of water, maar wel drie kinderen.

Daarna kreeg ik een bewindvoerder toegewezen, die achteraf niet benoemd bleek te zijn als bewindvoerder. Op een gegeven moment heb ik de knop omgezet. Ik hoorde een stem die me voor de keuze stelde: zo doorgaan of vechten voor mij en mijn kinderen. Stukje bij beetje ben ik gekomen waar ik nu ben. Spijt heb ik trouwens niet. Al die ervaringen hebben me gemaakt tot wie ik nu ben. Als je nooit faalt, dan leer je ook niets. Je kunt de tijd bovendien niet terugdraaien, maar wel het beste maken van wat er nu komt. Daar ben ik mee bezig.”

Inspiratie

“Ik ben katholiek opgevoed, maar toen een pastor van de Pinkstergemeente had gebeden, werd ik echt geraakt door de Heilige Geest en bekeerde. Mijn hele leven veranderde. Ik kreeg een innerlijke rust. Nu ben ik evangelist bij de Pinkstergemeente in Den Haag. God is mijn houvast. Hij hielp me toen het slecht ging. Door beproevingen wordt het geloof alleen maar sterker. Hij hielp ook daarna. Ik vroeg

Foto: Burnize Evertsz

wat ik moest doen en droomde dat ik andere mensen met schulden moest gaan helpen. De volgende ochtend heb ik meteen de Kamer van Koophandel gebeld en een paar dagen later was ik ingeschreven. Het is mooi als je anderen kunt helpen door de dingen die je hebt meegemaakt. Ik weet hoe het voelt om grote schulden te hebben. Ik kan me volledig inleven. Mijn levenservaring is dus mijn inspiratie.”

Helpen

“Ik help al anderhalf jaar een gepensioneerde vrouw, die me niet eens kan betalen. Dat kan ik natuurlijk niet altijd doen, maar het geeft me voldoening omdat ze zo dankbaar is. Inmiddels heeft ze haar schulden bijna afbetaald, omdat ze precies doet wat ik zeg. Mensen die me wel betalen voor mijn hulp, doen dat soms niet. Ze willen wel hulp, maar werken niet mee.

Ik help ook veel Spaanstalige mensen, die mede door de taalbarrière snel schulden maken. Omdat ik vloeiend Spaans spreek, help ik ze bij het aflossen van hun schulden, maar ik help ze ook als vertaler bij instanties als jeugdzorg, de gemeente, de rechtbank of bij het indienen van bezwaarschriften. Een koppel uit Colombia wil een eigen klusbedrijf beginnen. Daar ga ik ze deze maand mee helpen.”

Dankbaar

“Ik ben God dankbaar, maar ook mijn drie kinderen hebben me altijd gesteund. Ze zeiden dat ik mijn best moest doen, omdat ik hen ook inspireerde. Verder heb ik veel te danken aan mijn buurman Elvis Monte aan de Amunitiehaven in Den Haag, waar ik mijn kantoor heb. Hij is belastingadviseur. Ik ken hem inmiddels acht jaar en vanaf het begin heeft hij in mij geloofd. Als ik advies nodig heb, helpt hij me altijd.”

Advies

“Het is onder onze mensen, dus Antillianen, nog steeds een taboe om te vertellen dat je schulden hebt. Maar je hoeft je niet te schamen. Je kunt schulden krijgen door een scheiding, door ziekte, door ontslag. Het kan iedereen gebeuren.

Zoek op tijd hulp en wacht liever niet tot je echt in de knel zit. Hetzelfde geldt voor andere problemen. Als je erover praat met anderen is er altijd een oplossing.

Alle problemen hebben een moment waarop ze begonnen, maar ook een moment waarop ze eindigen.”

**Fundacion pa Hende Muhe
den Dificultad**
Bel: 583 5400 – Primavera 1-B
Ma –Vr 8 am – 5 pm

STOP Huiselijk geweld!

**Aruba is Beautiful!
...And Clean...**

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

☎ 583-8383

BEKENDMAKING

Aruba,

Geachte abonnee,

Bent u één van onze abonnees die een automatische incasso bij de bank heeft? Betaalt u minder dan Afls. 36,00 per maand? Dan verzoeken wij u uw opdracht met spoed aan te passen.

Of hebt u misschien een openstaande saldo, dan raden wij u aan contact op te nemen met Zulaika op telefoon nr 582-4333.

U kunt uw abonnementsbetalingen online doen. Onze bankrekening nummers zijn als volgt:

**Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903
Banco di Caribe rekening nr. 81027801
RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190**

AMIGOE
De Krant!!

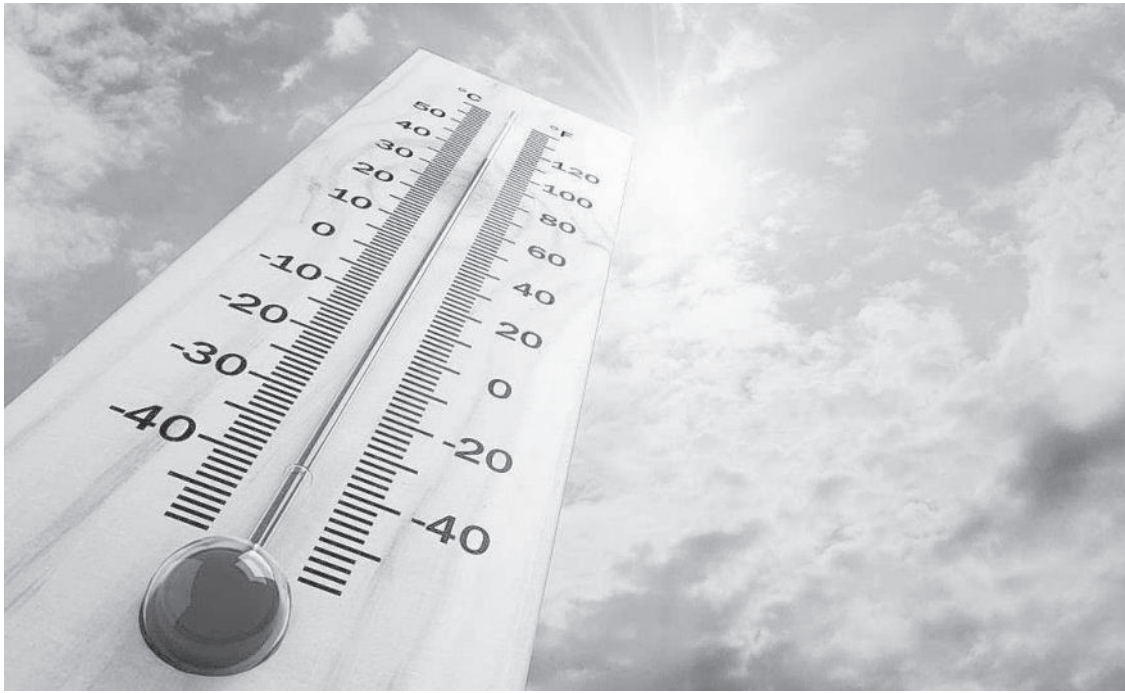
Voor ouderen, zieken en kinderen

Hitte-waarschuwing van Directie Volksgezondheid

ORANJESTAD — Directie Volksgezondheid (DVG) constateert dat het de afgelopen dagen intens warm is, met hoge temperaturen en een sterke zon. Ze adviseert ouderen, zieken en kinderen om vooral veel water te drinken, om vervelende gevolgen voor de volksgezondheid te voorkomen.

De warme periode heeft te maken met het orkaanseizoen, zegt DVG. “Tussen juni en november hebben we zeer warme dagen en dat kan vooral voor onze gezondheid een probleem zijn. We kunnen dit natuurverschijnsel niet voorkomen, maar we kunnen burgers wel het advies geven om zichzelf te beschermen en te voorkomen dat de warmte gevolgen voor de gezondheid heeft.”

Kwalen
DVG noemt een aantal mogelijke gezondheidsklachten: uitdroging, zonnesteek, hoge bloeddruk, hoofdpijn, moeheid, een draaierig hoofd of

een draaiende maag, overgeven of een hartaanval. Burgers kunnen zichzelf helpen om deze klachten niet of minder te krijgen, door meer water te drinken dan normaal. Het advies is minimaal 2 liter water. Daarnaast adviseert DVG om zonnebrandcrème (SPF 30 of

hoger) te gebruiken, een zonnebril te dragen of een petje. De meest luchtige kleding is katoenen en linnen. DVG adviseert tot slot om geen dranken te nuttigen waarin veel cafeïne of suiker zit.

Warmste uren
De warmste uren van de dag

zijn tussen 11.00 en 14.00 uur. Het zijn vooral kinderen, zieken en ouderen die het meest kwetsbaar zijn voor deze warmte. Het is daarom belangrijk om ze in de gaten te houden en te zorgen dat hun lichaam koel blijft en voldoende vocht krijgt.

Rechttop zitten is de boodschap

ORANJESTAD — Fundacion Movimiento ta Bida (FMTB) organiseert op dinsdag 9 oktober het seminar met de naam ‘Let’s sit the right way’. Het seminar is van 08.00 uur ’s ochtends tot 14.00 uur ’s middags in het Renaissance Convention Center. De dag staat in het teken van een juiste zithouding en alle deelnemers krijgen een UpRight Go. Een draagbaar apparaat dat mensen helpt in de juiste houding te zitten.

Tijdens het seminar bieden de sprekers verschillende oplossingen voor een verkeerde zithouding omdat veel mensen nog steeds op de verkeerde manier achter hun bureau of op andere plekken zitten met verschillende lichamelijke en mentale klachten tot gevolg.

UpRight Go
Eric Peper is een dokter die ook deelnam aan het Congress of Active Aging op Aruba in 2017 en deed onderzoek naar verschillende lichamelijke klachten als gevolg van een verkeerde zithouding. Dit

kan namelijk pijn in de schouder, nek, rug en het hoofd veroorzaken. Ook kan een verkeerde houding vermoeidheid, overprikkeling en zelfs depressieve gevoelens veroorzaken of versterken. Peper introduceert een nieuw hulpmiddel met de naam ‘UpRight Go’ dat mensen helpt in de juiste zithouding te blijven.

Iedereen die zich inschrijft voor het seminar krijgt een Upright Go-apparaat dat Peper komt voorstellen. Het draagbare apparaat, UpRight, bestaat uit een kleine sensor die op de rug wordt geplaatst en in verbinding staat met een app op de mobiele telefoon. Zodra het apparaat merkt dat de gebruiker in een te lage positie zit, geeft het een korte trilling als feedback om te laten weten dat de gebruiker rechter op moet gaan zitten. Tijdens het seminar zal Peper dieper ingaan op het gebruik van de Upright. Andere sprekers zijn neuroloog Jaime Falconi, chiropracticus Renato van Putten, fysiotherapeut Jerome van der Spil en ergotherapeut Nanelle Croes.

Iedereen kan deelnemen aan het seminar. Inschrijven kan op het FMTB-kantoor dat gevestigd is op IBISA. De toegangsprijs bedraagt 175 florin inclusief ontbijt, lunch, een certificaat en het ‘Upright Go’ apparaat.

Betere samenwerking op onderwijsgebied op de eilanden

KRALENDIJK — De sterk verbeterde kwaliteit van het onderwijs in Caribisch Nederland is volgens de ministers Arie Slob (Basis en Voortgezet Onderwijs en Media) en Ingrid van Engelshoven (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) niet onopgemerkt gebleven in de andere delen van het Koninkrijk (Aruba, Curaçao en St. Maarten) waar de roep om betere samenwerking toeneemt.

Het ministerie van OCW is blij met die belangstelling en gaat onderzoeken in hoeverre samenwerking mogelijk dan wel wenselijk is. Beide ministers willen Aruba, Curaçao en St. Maarten bezoeken om te vernemen met welke concrete stappen gestalte kan worden gegeven aan de wens tot nauwere samenwerking op onderwijssterrein. Reden voor deze belangstelling is de tussentijdse evaluatie van ‘Samen werken aan de volgende stap’, de tweede onderwijsagenda voor Bonaire, St. Eustatius en Saba, waarbij de conclusie was dat

de scholen van Caribisch Nederland een ruime voldoende scoren.

Caribisch Nederland
In een voortgangsreportage aan de Eerste Kamer stellen Slob en Van Engelshoven dat er ‘grote vooruitgang’ is geboekt in Caribisch Nederland. De bewindspersonen benadrukken dat de scholen en hun besturen zelf invulling moeten geven aan de autonomie die het Nederlandse onderwijssysteem kenmerkt. Beide ministers zetten ook hier een ‘stip op de horizon’ – het nieuwe devies van poli-

tiek Den Haag wanneer Caribisch Nederland ter sprake komt – waarbij voorop staat dat de scholen zelf ‘hun zaken regelen’ en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) slechts een ondersteunende rol speelt. Als eerste wil OCW verkennen of het zinvol is om lerarenopleidingen multilateraal te verzorgen waarbij er voordelen schuilen in schaalvergroting. Verder wil het ministerie kijken of de mogelijkheid bestaat om het hoger onderwijs op de eilanden verder te versterken waardoor studenten niet langer naar Nederland hoeven uit te kijken.

De ministers merken daarbij wel op dat zij geenszins het studeren aan Nederlandse universiteiten of hoge scholen willen ontmoedigen of belemmeren.

Internationale veiligheidstraining afgerond

ORANJESTAD — Aruba Ports Authority (APA) heeft recent een ‘security awareness’ training georganiseerd voor touroperators, huurders en APA-personeel. Deelnemers kregen informatie over de internationale eisen waar de haven aan moet voldoen. Aruba ontvangt zowel cruise- als vrachtschepen en moet aan strikte veiligheidsregels voldoen, die steeds verder gaan, ook vanwege terroristische aanvallen. De trainingen worden georganiseerd in het kader van de ‘International Ship and Port Facility Security Code’ (ISPS-code) en vonden deze keer plaats op cruiseschip Freewinds, waar ook de diploma-uitreiking plaatsvond. ‘Security awareness’ en ‘drills’ zijn aspecten die zwaar wegen bij de jaarlijkse inspecties van de US Coast Guard, zo laat APA weten. In de training leert men mogelijke dreigingen voor de faciliteit, operatie en personeel te identificeren en de methodes om hierop te reageren alsook hoe men preventief te werk kan gaan. Kortom het hele proces van preventie, detectiesysteem en procedures wanneer iets verdacht wordt geconstateerd. Niet alleen theoretisch, er wordt ook geoefend. Op 31 augustus was er nog een andere training voor het veiligheidspersoneel, de ‘crowd management training.’

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi ☎ 583-8383

In het Belang
Van het
Jeugd welzijns-
werk

Caya Appeldam 2, Dakota, Aruba
Tel: (297) 5823773 ·
Fax: (297) 5834290
E-mail: atha@setarnet.aw
Website: www.athaaruba.org

Stichting Rancho geeft les in steltlopen

ORANJESTAD — Stichting Rancho is deze week gestart met een nieuwe cursus steltlopen genaamd ‘Stick Thing in d’ Alley’. Iedere maandag en zaterdag vanaf vier uur ’s middags kunnen jong en oud leren lopen op stelten, maar ook stelten zelf maken van hout.

Het initiatief is afgelopen maand tot leven gekomen door het bezoek van de kunstenaar Kriston Chen uit Trinidad aan Aruba. Chen nam deel aan het Caribbean Linked residency-programma en tijdens een door Stichting Rancho georganiseerde wandeltoer door deze wijk kwam het idee tot stand om steltlopen, en met name het fenomeen Moko Jumbie, te introduceren in Rancho. Moko Jumbies lopen op metershoge stelten door de straten van Trinidad en Tobago tijdens

carnaval met als doel het carnaval en zijn deelnemers te beschermen tegen het kwaad. Het is een oude West-Afrikaanse traditie die de slavernij en de koloniale geschiedenis heeft overleefd om uiteindelijk aan het begin van de vorige eeuw een onlosmakelijk deel te worden van carnaval. Tijdens zijn verblijf op Aruba leerde Chen een aantal jongeren uit de wijk lopen en dansen op stelten. Zijn kennis – onder meer ook over het maken van stelten – gaf hij bovendien door aan de medewerkers van Stichting Rancho.

Die gaan voortaan lessen geven met als doel een nieuwe traditie van steltlopers in Rancho en op Aruba te starten. Deze lessen zijn gratis maar donaties zijn welkom, laat de stichting weten. De lessen vinden plaats in het activiteitencentrum van Stichting Rancho aan de Koningstraat 38.

Jonge steltlopers in de straten van Rancho.

Ingezonden

Rookgas

ONS HOSPITAAL HOH heeft weer last van rookgas van de diesel en stank van het mortuarium. Het personeel van radiologie legt het werk weer neer. Bij het aanwijzen van een dieselluitaatlocatie kijkt men naar de locatie van een aircoc of ventilatie inlaat. Men kijkt naar de bestaande bouwtekeningen en doet een opname ter plaatse. Dit is kennelijk niet gebeurd bij de nieuwe diesel. Eenmaal geïnstalleerd is het alsnog verplaatsen van een uitlaat duur en zal niet snel gebeuren. Het personeel zal het te verduren krijgen tot het niet meer kan.

Doet denken aan de rotonde bij Codemsa. Plassen bij regenbuien die niet weggaan. DOW bepaalt het laagste punt en kijkt naar het dichtstbijzijnde punt voor regenwaterafvoer. 100/200m leiding? Die moet er komen. Kost het? Dat hoort bij de prijs van het project. Achteraf weer de weg opbreken is nog duurder. Wat voor ontwerpers en aannemers hebben hier en bij HOH gewerkt? Hoe was de coördinatie tussen opdrachtgever en aannemer?

F.H. EDUARDO
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Setar nv
Veranderingen ‘line-up’ op Cable

ORANJESTAD — Op het moment dat nationaal telecombedrijf Setar nv veranderingen introduceert in zijn producten en diensten, staat het telecombedrijf ook klaar om de mening van de klanten aan te horen. Daarom kondigt Setar aan dat er enkele veranderingen in de line-up van Cable Digital en Setar Complete zijn doorgevoerd.

- De veranderingen voor Cable Digital en reguliere cable zijn als volgt:
- Kanaal 31 & 354 HD
 - Kanaal 58 & 320 HD
 - Kanaal 95 & 319 HD
 - Kanaal 96 & 318 HD
 - Kanaal 350
 - Kanaal 336
 - Kanaal 96
 - RT America is kanaal 43 geworden
 - TBN HD is naar kanaal 355 gegaan
 - News, Sports y Kids Mosaic is naar kanaal 97, 98, 99 gegaan
 - Fighting Sport Network HD is kanaal 359 geworden

- RT Documentaries en RT Spanish zijn verwijderd
- Voor Setar Complete:
 - Kanaal 9
 - Kanaal 44
 - Kanaal 47
 - Kanaal 64
 - Kanaal 100
 - Kanaal 101
 - Kanaal 102
- One America News HD (OAN)
- Boomerang HD
- TVO HD
- HTV HD
- WSVN
- Miami HD
- PBS Miami HD
- PBS Create
- RT America is kanaal 99 geworden
- RT Documentaries en RT Spanish zijn verwijderd

Setar vraagt klanten vriendelijk om begrip te tonen en zal ervoor zorgen dat de klanten zo min mogelijk overlast ondervinden door de veranderingen. Setar blijft zijn best doen om de diensten en producten te verbeteren en om de klanten tegemoet te komen. Voor meer informatie, bel naar 525-1700.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

Steun ons werk met uw gift.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O'stad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
—Oranjestad—		Fundacion Respetami	582-4433
Ambulance	582-1234	Zwanger? Fundacion	
BGD Oranjestad	527-2782	CIZKA	583-0331
Veterinaire Kliniek	582-1720	Fundacion Diabetico	593-0507
Animal Shelter	582-1623	Arubano	593-4928
		Twelve Step Meeting	
— San Nicolaas—		AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Ambulance	584-5050	Fundacion Amor Pa	568-4739
Centro Medico	523-8833	Prohimo	564-8849
BGD San Nicolaas	527-2782	NA Acceptance Group	565-7500
Serlimar	584-5080	Fundacion Centro	
		Ecologico Aruba	562-8984
— Botica —		Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen	
4 Centro Medico	584-5794	minderjarigen	588-1010
Aloë	584-4606	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Central	585-1965	en zorg voor stroke	567-7004
Dakota	588-7364		
Del Pueblo	582-1253		
Eagle	587-9011		

Jeanille Tromp viert 10-jarig jubileum bij Post Aruba

ORANJESTAD — Tijdens een gezellige bijeenkomst hebben collega's en familie van Jeanille Tromp, haar tienjarig jubileum bij Post Aruba gevierd.

Jeanille Tromp is op 1 september 2008 in dienst genomen bij het postkantoor als loketmedewerker. Door de jaren heen heeft Tromp veel geleerd en is doorgegroeid, en heeft haar capaciteiten en kwaliteiten laten zien. Tromp heeft vanaf 1 oktober 2015 de functie supervisor loketten.

Jeanille is erg proactief, dynamisch en verricht haar werk goed. Haar collega's zien veel potentieel in haar en zijn ervan overtuigd dat als zij zo toegewijd haar werk blijft verrichten, dat zij zeer succesvol in haar baan en in haar persoonlijk leven zal zijn.

Tijdens de bijeenkomst bedankte Jeanille haar moeder, haar familie en haar kinderen voor hun onvoorwaardelijke steun. Daarnaast bedankte Jeanille ook haar collega's, die haar zoveel hebben geleerd en die haar hebben geholpen om professioneel maar ook als persoon te groeien.

Post Aruba bedankt Jeanille voor haar dienstjaren en wenst haar veel succes in de toekomst.

Voor meer informatie over Post Aruba nv ga naar www.postaruba.com of kijk op Facebook, Post Aruba nv en Aruba Stamps.

Het weer

DONDERDAG
6 SEPTEMBER 2018

Zonnig met wind vanuit het Oost tussen 32 en 43 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
32°	36°	32 km/u	1%

Zonsopgang	Zonsondergang	UV index
06:29	18:47	10 v/d 10

DONDERDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 26 en 41 km/u.

Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
28°	31°	26 km/u	10%

Maansopgang	Maansondergang
03:12	16:18

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Woensdag, 05 sept '18

Monarch
06.30 – 15.30
Freedom Of The Seas
07.00 – 23.00

Donderdag, 06 sept '18

Geen cruiseschepen in poort

Vrijdag, 07 sept '18

Geen cruiseschepen in poort

Zaterdag, 08 sept '18

Geen cruiseschepen in poort

Dienstdoende huisartsen
Woensdag, 05 sept. 2018

Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
Dr. M. Pieterse

Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas
Dr. v/d Linden

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica San Lucas
584-5119

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Oduber
582-1780

BVN

17:10 17:25 17:50 18:00 18:45 19:30 19:55 20:00 20:50 21:35 22:20 22:25	Dagelijkse Kost EenVandaag NOS Studio Sport VRT Journaal M NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika Hoe bevalt Nederland Down The Road Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Keuringsdienst van Waarde: terug naar de basis	7:55 8:00 8:50 9:35 10:20 10:25	Weerbericht Europa/Afrika Hoe bevalt Nederland Down The Road Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Keuringsdienst van Waarde: terug naar de basis
22:50 23:45	Pauw Iedereen beroemd	14:25 15:05 15:10 15:25 15:50 16:10 16:15 16:30 17:10 17:25 17:50 18:05 18:45 19:30 19:56 20:00 20:50 21:40 22:29 22:35 23:00 23:50	Tijd voor MAX NOS Journaal Sesamstraat Het Klokhuis Puberuil Zapp NOS Jeugdjournaal Kook mee met MAX Allemaal Familie Dagelijkse Kost EenVandaag NOS Studio Sport VRT Journaal M NOS Journaal Weerbericht Europa/Afrika TV Show Zelfde deur, 20 jaar later Nieuwsuur Weerbericht Amerika/Caribiën Focus Pauw Iedereen beroemd

COLOFON

Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Bilderdijkstraat 16
Postbus 323,
Oranjestad, Aruba

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Alex Lacle (hoofd redacteur)
Mirte de Rozario
Melissa Stamper
Nadine Salas
Sophie Lodewijks
arubaredactie@amigoe.com

Verkoop Algemeen:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Verkoop/Acquisitie
Rushilene Lejuez
rlejuez@amigoe.com

H&H Magazine Coordinator
Natasha Tromp
ntromp@amigoe.com

Social Media & Marketing Coordinator
Tiziana La Torre
tlatorre@amigoe.com

Administratie Algemeen:
Rushilene Lejuez
rlejuez@amigoe.com (advertentie)

Administratie
Zulaika Kelly
zkelly@amigoe.com
(abonnement)
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com
(layout)

Distributie
Zulma Kock
abonementaruba@amigoe.com

Klachten over bezorging?
Mail naar:
klachtenaruba@amigoe.com

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Lobby voor duurder plan ten koste van mangrove

Pogingen om belangengroepen op 1 lijn te krijgen voor ontwikkeling Rifgebied

WILLEMSTAD — De gesprekken met belangengroepen die bij een verdere ontwikkeling van het Rifgebied gebaat zijn, verlopen volgens de minister van Economische Ontwikkeling Steven Martina (MAN), voorsnóg goed. De belangenorganisaties, die al in 2016 uitvoerig door de overheid geraadpleegd werden over verdere ontwikkeling van dit gebied en met name het mangrovepark, stellen dat er wordt gelobbyd voor een plan van CPA, en dat er niets is terechtgekomen van de eerdere plannen. Er ligt al sinds 2016 een ministerieel goedgekeurd inrichtingsplan klaar. Desondanks worden de cruistoeristen nog steeds in een onontwikkeld gebied ontvangen.

Belangenorganisaties Amigu di Tera, Defensa Ambiental, Fundashon Rif, Sosiedad di Komershantenan di Otrobanda (SKO), Carmabi en het Waitt Institute werden in 2016 door de overheid geraadpleegd over de ontwikkeling van het Rifgebied en met name over het mangrovepark. Tal van organisaties benadrukken dat het wiel niet opnieuw hoeft te worden uitgevonden en dat er behalve gelobby voor een plan van CPA, niets is terechtgekomen van de eerdere plannen'. Zowel Amigu di Tera, als Fundashon Rif heeft er herhaaldelijk op gewezen dat er sinds 2016 een door toenmalig VVRP-minister Camelia-Römer goedgekeurd inrichtingsplan klaarligt en dat de cruistoeristen desondanks nog in een onontwikkeld gebied worden ontvangen.

Dit plan kwam tot stand, nadat er veel te doen was om de route van de ontsluitingsweg, die oorspronkelijk door het mangrovebos was bedacht. Het was ondsider Camelia-Römer opemaakt en had de goedkeuring van alle stakeholders.

tingsweg, die oorspronkelijk door het mangrovebos was bedacht. Het was ondsider Camelia-Römer opemaakt en had de goedkeuring van alle stakeholders.

2,5 miljoen gulden

Zo is er reeds voor een bedrag van 250.000 gulden een 'tijdelijke' ontsluitingsweg gerealiseerd voor de Tula-megapier, dit conform het toentertijd opgemaakte inrichtingsplan. De huidige lobby houdt in dat de weg vanaf de rotonde op de Pater Euwensweg door het mangrovebos komt te lopen, waarvoor 1200 vierkante meter aan mangroven zal moeten wijken. Er is tevens een aanzienlijk kostenplaatje van 2,5 miljoen gulden dat dit niet strookt met de goedgekeurde overheidsplannen voor de ontwikkeling van een mangrovepark en daarmee het behoud van het mangrovebos, betekent dit ook een veel duurder op-

Foto: Google Earth

Het gebied is nog onontwikkeld en doet kaal aan.

tie. En dat binnen de huidige financieel-economische situatie, de verplichtingenstop, waarin Curaçao zich bevindt. De weg door de mangroven is veel duurder omdat er water weggepompt moet worden, er gedempt moet worden en het geheel vervolgens op een adequate ondergrond aangelegd moet worden. Bij de realisatie van het inrichtingsplan uit 2016, zou dit alles niet hoeven aangezien de tijdelijke weg er al ligt.

Na de ingebruikname van de Tula-megapier in november, heerst er bij belangengroepen ontevredenheid over het feit dat grote aantallen cruistoeristen nog steeds

in een onontwikkeld Rifgebied verwelkomd worden. De passagiers van vaak twee cruiseschepen – aangemeerd aan de Ernest 'Jackie' Voges megapier en de Tula-megapier – worden vanwege een gebrek aan paden en inrichting aan wal, onvoldoende richting Otrobanda en Punda gestimuleerd. Dit werd benadrukt door belangenorganisaties die een opleving van onder meer Otrobanda nastreven. Ook in dit kader wordt erop gewezen dat al sinds 2016 plannen klaarliggen 'waar maar geen uitvoering aan wordt gegeven'.

Martina: "CPA is door de Raad van Ministers aange-

wezen om een masterplan voor ontwikkeling van het Rifgebied op te stellen en is hierover nu, in de persoon van Glen Sulvaran, in gesprek. De belangen van de partijen worden zorgvuldig afgewogen om de toekomstige ontwikkeling van het gebied op gebalanceerde wijze vorm te geven. Ik heb nog geen rapportage hierover ontvangen en verwacht in algemene zin dat er voor het einde van het jaar, meer wordt erop gewezen dat al sinds 2016 plannen klaarliggen 'waar maar geen uitvoering aan wordt gegeven'.

Advocaat-generaal:

'Cassatieberoep Schotte en partner moet worden verworpen'

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — De advocaat-generaal (AG) in Nederland heeft het cassatieberoep van oud-premier, Statenlid en tevens MFK-leider Gerrit Schotte en van diens partner Cicely van der Dijs bestudeerd en is vandaag namens de procureur-generaal in Nederland tot de conclusie gekomen dat de Hoge Raad (HR) beide beroepen moet verworpen. Alle ingediende middelen hebben gefaald, aldus de AG.

door Jomaira Angela

Bovendien heeft hij ambtshalve geen gronden aangetroffen die tot vernietiging van de bestreden uitspraak van 21 juli 2017 aanleiding behoren te geven. "Deze conclusie strekt tot verwerping van het beroep", schrijft hij aan de HR-rechters. De HR neemt in bijna alle zaken de conclusie van de AG over, weet de *Amigoe*. Schotte is veroordeeld voor passieve ambtelijke omkoping, valsheid in geschrift en, net als Van der Dijs, ook voor witwassen van geld en voor het bezit van 'frequency jammers', die zijn ontworpen om storingen in telecommunicatie te veroorzaken. In haar geval zijn zeven middelen ingediend, over onder meer de bewezenverklaring van het medeplegen van witwassen. In het geval van Schotte zijn veertien middelen ingediend over onder meer de bewezenverklaring van passieve ambtelijke omkoping. Daarin wordt de vraag opgeworpen of het hof kon oordelen of hij op het moment van het aannemen van de giften wist dat die hem werden gedaan om, in strijd met zijn plicht, in zijn bediening iets te doen of na te laten, en of het bestanddeel 'bediening' in de zin van artikel 379, onder 1, (oud) SrNA (wetboek van straffrecht van de Nederlandse Antillen, red.) ook een toekomstige functie van minister-president omvat.

Italiaanse officier

Het eerste middel van Schotte behelst de klacht dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, verzoeken om Roberto Pel-

licano, officier van justitie in Milaan, als getuige te horen, heeft afgewezen. Het hof heeft in de bestreden uitspraak het opnieuw van de bestreden verzoek om Pellicano als getuige te horen beoordeeld in het licht van het verweer dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk dient te worden verklaard, dan wel dat bewijsuitsluiting moet volgen vanwege normschendingen ten tijde van de start van het (strafrechtelijk) onderzoek tegen Schotte. Het hof heeft het desbetreffende verweer uitvoerig gemotiveerd verworpen, aldus de AG. "Onderdeel daarvan vormen de overwegingen dat de aanvang van het strafrechtelijk onderzoek niet is gelegen in het proces-verbaal (pv) van de advocaat-generaal en – aldus lees ik de overweging – in de gang van zaken die in het pv is beschreven ten aanzien van het contact met het OM in Italië."

Tevens heeft het hof volgens de AG niet onbegrijpelijk geoordeeld dat Schotte niet in zijn belangen is geschaad, omdat de kopieën van de facturen in aansluiting op het werkbezoek van het lokale OM in Italië op controleerbare en rechtsgeldige wijze zijn verkregen en de authenticiteit daarvan niet in het geding is. Daarmee heeft het hof te kennen gegeven dat de verdediging niet is geschaad in haar uit artikel 6 EVRM (Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, red.) voortvloeiende verdedigingsrechten. Het hof kon uit een en ander afleiden dat het hof van Pellicano nodeloos was, omdat zijn verklaring niet kon bijdragen aan enige

in de zaak te nemen beslissing. Dit allemaal was reden te over voor het hof de (herhaalde) verzoeken tot het horen van Pellicano als getuige op goede gronden heeft afgewezen, aldus de AG.

MOT-meldingen

Het tweede en het derde middel komen er in de kern op neer dat het hof een verweer strekkende tot niet-ontvankelijkheid van het OM in de vervolging ontoereikend gemotiveerd heeft verworpen. Het beroep op niet-ontvankelijkheid van het OM hield verband met de stelling van de verdediging dat ten tijde van de start van het onderzoek onvoldoende verdenking ten aanzien van Schotte bestond en dat er geen sprake was van een redelijk vermoeden van schuld waarop een (strafrechtelijk) onderzoek gestart kon worden, aangezien de MOT-meldingen op zichzelf geen verdenking opleverden (middel 2).

Gelet op de feiten en omstandigheden, getuigt het oordeel van het hof dat de uit het feitenonderzoek verkregen informatie voldoende is om te kunnen spreken van een redelijk vermoeden van schuld aan enig strafbaar feit niet van een onjuiste rechtsopvatting, aldus de AG. Dat oordeel is evenmin onbegrijpelijk. "Daaraan doet niet af de gestelde omstandigheid dat 'de in het openbaar gelekte MOT-transacties volgens het MOT zelf niet verdacht waren en geen aanleiding gaven tot een onderzoek (...)', reeds omdat het oordeel van het MOT in dezen niet doorslaggevend is. Het hof heeft zijn oordeel toereikend gemotiveerd, ook in het licht van hetgeen door de verdediging is aangevoerd."

Voorts is ten aanzien van deze MOT-meldingen aangevoerd dat deze in verband met achtervolgende onrechtmatigheden niet mochten worden gebruikt om een onderzoek, dat later resulteerde in een

strafrechtelijk onderzoek, te starten en een verdenking op te baseren, hetgeen dient te leiden tot niet-ontvankelijkheidsverklaring van het OM, dan wel tot bewijsuitsluiting (middel 3). "Bij zijn oordeel heeft het hof in aanmerking genomen dat het doel van de informatiegaring was om mogelijke integriteitsproblemen bij aankomende bewindslieden te onderzoeken en niet om deze informatie in het kader van een strafrechtelijke procedure tegen Schotte te gebruiken. Daarin ligt als het oordeel van het hof besloten dat de gestelde onrechtmatigheden ten aanzien van de MOT-meldingen – wat daar ook van zij – niet de conclusie rechtvaardigen dat het gebruik van de in het veiligheidsonderzoek vergaarde informatie door het OM als startinformatie onrechtmatig was."

Dit omdat het veiligheidsonderzoek volgens de AG niet alleen geen deel uitmaakte van het voorbereidend onderzoek, maar er ook niet op was gericht om – met omzeiling van strafvorderlijke waarborgen – strafrechtelijk bewijs tegen Schotte te vergaren, terwijl zich ook overigens niet de situatie voordeed waarin geen sprake meer kon zijn van een eerlijke behandeling van de zaak als bedoeld in artikel 6 EVRM. "Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting, is niet onbegrijpelijk en behoeft geen nadere motivering. Het hof heeft aldus de verwerping van het gevoerde verweer toereikend gemotiveerd."

De middelen vier tot en met elf komen met bewijsklachten tegen de bewezenverklaring van het onder één, twee en drie ten laste gelegde. Maar ook die middelen falen.

Jammers

Het twaalfde en dertiende middel gaan over de ontoereikend gemotiveerde verwerping van gevoerd verweer over feit vier, voor zo-

ver daarin is neergelegd dat Schotte de frequency jammers in zijn bezit had met het oogmerk dat daarmee een misdrijf wordt gepleegd; en dat Schotte een beroep op een rechtvaardigingsgrond toekomt omdat hij die in zijn bezit had teneinde zichzelf en zijn partner te kunnen beschermen tegen illegale af luisterapparatuur. Deze middelen falen.

Vertrouwen

Volgens het veertiende middel heeft het hof de strafoplegging onbegrijpelijk gemotiveerd. Daartoe is aangevoerd dat de hof-overweging dat Schotte het in hem als minister-president gestelde vertrouwen op grove wijze heeft misbruikt, onbegrijpelijk is, aangezien de bewezen verklaarde ambtelijke omkoping dateert van voor het moment waarop hij premier werd.

De AG: "Ik meen dat het middel berust op een onjuiste lezing van het vonnis en daarmee feitelijke grondslag mist. De onder 1 bewezen verklaarde periode, te weten van 1 januari 2010 tot en met 8 oktober 2010, dateert weliswaar van vóór het aantreden van Schotte als minister-president van Curaçao, maar het hof doet klaarblijkelijk op de gedragingen waartoe de betalingen strekten en die zich (mede) uitstrekten tot de periode waarin hij als minister-president fungeerde. Die gedragingen heeft het hof geplaast in de context van misbruik van bevoegdheden in zijn hoedanigheid van minister-president van Curaçao. Onbegrijpelijk acht ik dit niet, terwijl de gegevens waarop het hof zich in dit opzicht kennelijk heeft gebaseerd, zijn gebleken uit het onderzoek ter terechtzitting. Daarop strandt het middel. Het middel faalt."

Ook de middelen van Van der Dijs falen allemaal.

ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) de trekkersrol heeft ten aanzien van de infrastructuur. "Het geheel wordt uiteraard in samenwerking met de verschillende ministeries uitgevoerd", aldus Martina.

Onlangs verklaarde minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN), Suzy Camelia-Römer (PIN), dat in afstemming met hetgeen in de RvM besloten werd, zij met haar ministerie ondersteuning heeft geboden door een lijst van relevante wetgeving en internationale verdragen aan te leveren, waaraan een dergelijke ontwikkeling dient te voldoen. "CPA heeft zodoende een duidelijk overzicht van de belangrijke wetgeving en verdragen waar men rekening mee moet houden bij een uitwerking van een masterplan", aldus de GMN-minister.

Functie

Camelia-Römer bevestigde tevens dat hieromtrent nog geen plan aan de RvM is gepresenteerd. In algemene zin verklaarde zij verder: "Als er eenmaal een plan gepresenteerd wordt, en dit bijvoorbeeld een mangrovekap behelst, zal ik natuurlijk wel naar de consequenties daarvan vragen. Daar gaat mijn zorg naar uit. Het moet duidelijk zijn hoe belangrijk de functie van mangrovebestanden is. Onder meer kustbescherming speelt hierbij een belangrijke rol. Als men mangroven verwijdert, wat gebeurt er dan bij storm met de achtergelegen gebouwen en huizen en hoe worden mensen daardoor geraakt? Het is bewezen dat bij stormen, mangroven belangrijke bescherming bieden en vandaar dat men in Indonesië en Suriname grote aanplantprojecten heeft lopen. Aangezien dit gebied redelijk waterrijk en laaggelegen is, dient men naar de consequenties te kijken. Overigens betekent het niet dat als er eenmaal een plan wordt gepresenteerd, dit meteen een beslissing betreft, want de RvM zal daar eerst over beraadslagen."

Sulvaran

Amigu di Tera, Defensa Ambiental, Fundashon Rif, alsook Sosiedad di Komershantenan di Otrobanda (SKO)

zijn een paar maanden terug voor een bijeenkomst benaderd door oud-politicus Glen Sulvaran. Lloyd Narain gaf namens Amigu di Tera aan dat hierbij sterk werd gelobbyd. "Sulvaran gaf aan door CPA als consultant te zijn aangetrokken en in dit kader over een plan te willen praten. Opvallend was dat niet over een cruise-village werd gesproken, maar dat een ontwikkeling van dit plan daar wel erg veel weg van zou hebben. Otrobanda zou hier geheel niet bij gebaat zijn. Verder diende 1200 vierkante meter aan mangroven te wijken voor een weg door het bos en zou het zwembad ook weg moeten. Gevraagd werd om 'water bij de wijn te doen'. Want, zo werd verzekerd, er zouden extra mangroven, als compensatie, aan de zijde van Veneto erbij worden gegeven voor het park."

Narain haalde in dit kader ook de uitspraken van de huidige VVRP-minister, Zita Jesus Leito (PAR), aan: "Minister Jesus-Leito heeft op de radio verklaard dat zij de erfacht van Veneto in zal trekken en het gebied, dat als een hotspot geldt, voor verdere hotelbouw zal reserveren. Dit strookt niet met de lobby voor het plan van CPA."

Op deze mededeling en de weerstand van Amigu di Tera en Fundashon Rif tegen mangrovekap, reageert minister Martina: "Natuurlijk zullen dergelijke belangen-groepen dit standpunt innemen. Maar feit blijft dat men er hoe dan ook uit zal moeten komen. Vandaar dat er ook gesprekken met hen worden gevoerd. Het staat vast dat het gebied ontwikkeld moet worden, waarbij het streven is dat dit op gebalanceerde wijze plaatsvindt. Mochten er mangroven gekapt moeten worden, dan zullen er mangroven op een andere plek bij moeten komen."

Narain: "Men ziet dat met de lobby van CPA de boel getraineed wordt en we nog steeds niks van de eerder uitgewerkte plannen, waarover afstemming en goedkeuring was, terugzien. De aanbesteding voor het mangrovepark zou in november 2016 plaatsvinden. Daarover hebben we ook niets meer gehoord. Tja, en het inrichtingsplan dus ook niet!"

Kennismaken met nieuwe locatie Yudaboyu

Foto: Ken aung

WILLEMSTAD — Afgelopen vrijdag konden geïnteresseerden kennismaken met de nieuwe locatie van Yudaboyu.

Het kinder- en jeugdpsychiatrisch centrum is op 1 juli verhuisd naar de Mohikanenweg 8 in Groot Kwartier, met als doel de kosten terug te dringen. Het centrum is nu zodoende gevestigd op het terrein van Clínica Capriles. Er is een omheining geplaatst om

een aparte locatie te creëren voor het jeugdcentrum en de jongeren die daar in behandeling zijn. Hoewel Yudaboyu door de overheid als een zelfstandige stichting wordt erkend, heeft het centrum nooit financieel zelfstandig gedraaid als gevolg van gebrek aan erkenning door de Sociale verzekeringsbank (SVB). De exploitatiekosten van Yudaboyu kwamen hierdoor al sinds haar oprichting ten laste van Clínica Capriles.

Aruba Animal Shelter
Cats and Dogs
awaiting Adoption

www.arubaanimalshelter.com

Landsbemiddelaar arbeidsgeschil wil bewijs zien

Fundashon Mariadal moet jaarrekeningen overleggen

KRALENDIJK — De Fundashon Mariadal, de grootste werkgever op Bonaire en de stichting die de gezondheidszorg op het eiland beheert, moet haar jaarrekeningen overleggen en uitleggen waarom er geen financiële middelen voorhanden zijn om het personeel de periodieke loonsverhoging te geven waarop het volgens de huidige cao recht heeft. De plaatsvervangend landsbemiddelaar heeft de stichting verzocht om haar beweringen aan de hand van begrotingsdocumenten te staven.

“Het hele arbeidsgeschil kan worden samengevat tot het ontbreken van periodieke beoordelingen van het personeel en de daaropvolgende loonsverhogingen zoals die zijn voorzien in de cao. De stichting voert dergelijke beoordelingsgesprekken niet uit waardoor haar werknemers dus ook geen aanspraak kunnen maken op hun periodiek”, zo stelt de Arubaanse arbeidsrechtadvocaat José Figaroa die door de Algemene Federatie van Bonairiaanse Werknemers (AFBW) is ingehuurd om de bond ju-

ridisch bij te staan. Volgens Figaroa is het vreemd dat de Fundashon op haar begroting geen geld reserveert voor de periodiek: “Die ligt in de cao verankerd en daar moet je dus rekening mee houden in de begroting. Onze vraag aan de directie en het bestuur van de stichting is dus: waarom doe je dat niet of waar gaat dat geld naartoe? Daarop zouden we graag een antwoord willen hebben”, aldus Figaroa.

AFBW-voorzitter Nilco Rolan kijkt ondertussen uit

naar de eerste overlegronde die voor volgende week op de agenda staat: “Wij blijven er goede hoop op houden dat het mogelijk is om binnen afzienbare tijd een overeenkomst te bereiken.”

Verouderde arbeidswet
Door het intrekken van het stakingsverbod bij de Fundashon Mariadal kan de vakbeweging van Bonaire geen uitsluitel krijgen over de rechtsgeldigheid van de sterk verouderde arbeidswetgeving die in Caribisch Nederland van kracht is.

De AFBW, die de ongeveer 600 personeelsleden van de stichting vertegenwoordigt, had het stakingsverbod dat eind vorige maand was uitgevaardigd op last van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid willen aanvechten bij de rechter met verwijzing naar het

Europees Sociaal Handvest. “Nu het stakingsverbod op verzoek van de landsbemiddelaar is ingetrokken, kan het Gemeenschappelijk Hof van Justitie de zaak niet langer inhoudelijk behandelen”, aldus de Arubaanse vakbondsadvocaat José Figaroa die door de AFBW was ingehuurd om zijn belangen te behartigen en juridisch advies te geven.

Figaroa legt uit dat zonder het stakingsverbod de belangen van de vakbond niet in het geding zijn. “Hoewel we dat natuurlijk prettig vinden, is het toch ook jammer dat er geen rechterlijke uitspraak komt. Het is wel belangrijk om te weten of de huidige arbeidswet van Caribisch Nederland niet in strijd is met de Europese regelgeving. Wij vinden van wel en hadden daarover graag een uitspraak gehad”, zo stelt Figaroa.

Knops: Wederopbouwproces moet sneller kunnen

PHILIPSBURG — “Ik zie vooruitgang. Ik zie veel verbetering. Ik zie betrokkenheid, maar het moet sneller kunnen.” Dit was de reactie van staatssecretaris Raymond Knops op het wederopbouwproces tijdens zijn eendaagse bezoek aan St. Maarten, bijna een jaar nadat monster-orkaan Irma wijdverbreide verwoestingen in het land veroorzaakte.

In een verwijzing naar het door de Wereldbank beheerde fonds van 550 miljoen euro gefinancierd door de Nederlandse overheid, wees Knops er gisteren tevens op dat het proces soms lijkt te verzanden in bureaucratie. “Ja, soms lijkt het op bureaucratie, maar het gaat om veel geld en zeer complexe uitdagingen en die weg moeten we samen gaan.” Ook in delen van het rechtssysteem is een ernstige behoefte aan vooruitgang, vooral met betrekking tot de Pointe Blanche-gevangenis. Dit is ook één van de plekken waarop Knops zich concentreerde tijdens

zijn eendaagse werkbezoek aan het eiland gisteren. Hij benadrukte ook de urgentie van de constant brandende stortplaats. “Het is een schande dat het er nog steeds is. Het is het resultaat van dertig, veertig jaar lang negeren van het probleem. Ik ben blij dat ook deze regering dit zeer serieus neemt en zich ertoe verbindt om het samen met ons en de Wereldbank op te lossen, en dat is precies de reden dat we samen de Wereldbank hebben binnengehaald”, zei hij. Om het probleem met de stortplaats duurzaam op te lossen, ‘moet je het op de juiste manier doen’. “We willen het goed doen, we willen geen snel lapwerk.

Dit vereist een lange adem, maar toch zijn we ons bewust van het feit dat we heel snel resultaten nodig hebben. Ik ben ervan overtuigd dat we zullen slagen”, zei de staatssecretaris.

Hij hoopt dat het parlement ook mee wil werken aan het oplossen van de problemen bij de vuilstortplaats door het proces waar mogelijk door middel van wetgeving te versnellen, als de procedures dit toelaten. “Het is belangrijk dat de regering en het parlement het voortouw nemen”, stelde hij, en beloofde dat de Nederlandse regering St. Maarten zal blijven steunen.

“Het volk moet kunnen zien dat St. Maarten veerkrachtiger en sterker is geworden dan vóór de orkaan”, zei Knops tot besluit tijdens de gezamenlijke persconferentie met premier Leona Romeo-Marlin.

Spooknet

KRALENDIJK — Een bezorgde burger heeft een achtergelaten werpnet (spooknet) dat hij in het zuiden van Bonaire in zee heeft gevonden ingeleverd bij Stinapa.

Spooknetten zijn achtergelaten visnetten die zeer gevaarlijk zijn voor zeedieren die in het net verward kunnen raken en een wrede dood sterven. Deze oplettende burger heeft een meeuw en een zeeschildpad die in het net vastzaten nog net op tijd kunnen redden van een wisse dood. De mazen van dit net waren kleiner dan wat de wet toelaat. De mazen van visnetten moeten groter zijn dan 2,5 cm zodat kleinere vissen, die zich nog niet hebben kunnen voortplanten, de kans krijgen om te ontsnappen, waardoor ze toch nog bij kunnen dragen aan de visstand. Er moet altijd iemand aanwezig zijn bij visnetten om toe te zien dat er geen beschermde diersoorten in het net vast komen te zitten en verdrinken. Stinapa is dankbaar voor oplettendheid van burgers in situaties zoals deze.

PvdA klaagt over trage hulp St. Maarten in EU

DEN HAAG — PvdA-europarlementariër Agnes Jongerius heeft een klacht ingediend bij de Europese Ombudsman over het uitblijven van Europese hulp voor de wederopbouw van St. Maarten, dat een jaar geleden door orkaan Irma werd getroffen. “Mensen op St. Maarten hebben nog altijd geen dak boven hun hoofd. Wanneer maakt Juncker zijn belofte waar?”, aldus Jongerius in een tweet.

Europese Commissie-voorzitter Jean-Claude Juncker zei in oktober dat hij voorstander was van een integrale Europese benadering van de wederopbouw van Saint Martin en St. Maarten. “We staan klaar om Europese fondsen beschikbaar

te maken voor Saint Martin en St. Maarten”, antwoordde Juncker destijds op vragen van Antonio Tajani, voorzitter van het Europees Parlement. In juli vroeg Jongerius al naar de stand van zaken, waaronder de mogelijke

den om meer vaart achter de financiële hulp te zetten. “Op welke manier kan de Commissie bijdragen aan het bespoedigen van de wederopbouw van het Nederlandse deel van St. Maarten?”, schreef ze. Omdat Juncker niet binnen de gebruikelijke termijn van zes weken antwoordde, diende ze een klacht in bij de Nationale Ombudsman. “Het Europese systeem zou erop gericht moeten zijn zo snel mogelijk de situatie van de burgers van St. Maarten te verbeteren. Door een gebrek aan transparantie is het nog altijd onduidelijk of de toegezegde EU-hulp van Juncker wel terecht is gekomen bij de inwoners van St. Maarten”, schrijft Jongerius aan de Europese Ombudsman. Ze verwijst daarbij ook naar de kritiek van de Nederlandse en Sintmaartense Ombudsmannen. “De Commissie moet inzichtelijk maken welke – financiële – stappen zij het afgelopen jaar al heeft gezet om de Europese burgers op St. Maarten te ondersteunen. (...) Daarnaast moet de Commissie de administratie van St. Maarten verder ondersteunen bij het aanvragen van de EU-fondsen voor wederopbouw”, aldus Jongerius.

Landbouw

De Tweede Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties besteedde vandaag ook aandacht aan de wederopbouw van St. Maarten. Tijdens de eerste procedurevergadering na het zomerreces vroeg VVD-Tweede Kamerlid André Bosman opheldering over geruchten dat de regering van St. Maarten burgers tegenwerkt. Specifiek gaat het om Denicio Wyatt, die groenten en fruit verbouwt. Orkaan Irma verwoestte zijn Agriculture Research and Development Center zodat hij het opnieuw bouwde. Maar omdat hij geen bouwvergunning had, wordt het vermoedelijk morgen weer afgebroken. Bosman vindt dat staatssecretaris Raymond Knops de regering van St. Maarten hierop moet aanspreken. Hij kreeg de steun van de overige commissieleden. “Ik heb vaker gemerkt dat goede initiatieven van burgers geen steun krijgen van de regering of zelfs worden gefrustreerd”, zei Ronald van Raak van de SP. In 2016, voor orkaan Irma, bracht hij samen met Bosman een bezoek aan het project.

Hard optreden OM bij geweld tegen politie

KRALENDIJK — In het centrum van Kralendijk (Playa) hoorden politiemensen op 25 augustus rond 03.15 uur een schot. Twee politiemensen, die in hun vrije tijd daar aanwezig waren, stelden een onderzoek in.

Nadat een persoon met een vuurwapen werd aangehouden door de politie ging een grote groep omstanders zich met die aanhouding bemoeien. De situatie werd voor de politiemensen

zo bedreigend dat ze enkele waarschuwingsschoten hebben gelost. Twee bestuurders reden bij het wegwijden op de politie in. Een van hen kon worden aangehouden.

Regering zoekt nieuwe locatie voor detentie ongedocumenteerden

WILLEMSTAD — De regering bewandelt momenteel een traject om tot een andere locatie voor de detentie van ongedocumenteerden te komen voor een meer ‘sociale en humane aanpak’. Dat stelt minister van Justitie Quincy Girigorie (PAR) tegenover de Amigoe. “We zoeken naar een geschikte locatie die kan worden aangepast met de financiële hulp die wij zullen krijgen”, aldus de minister. Minister Stef Blok van Buitenlandse Zaken heeft op 4 april aangegeven 100.000 euro beschikbaar te zullen stellen voor de detentie van illegalen op Curaçao die naar hun land van herkomst teruggestuurd moeten worden.

Uit een verklaring van het ministerie van Justitie – die gisteren is uitgestuurd en waarin wordt stilgestaan bij het beleid van de regering voor wat betreft (Venezolaanse) ongedocumenteerden – blijkt bovendien dat de Curaçaose regering momenteel wacht op de formalisering van de financieringsafspraken met Nederland. Het ministerie stelt dat de regering erop toeziet

dat Curaçao de mensenrechten van ongedocumenteerden in detentie niet schendt. “Een ongedocumenteerde gedetineerde wordt anders behandeld dan personen die op basis van het strafrecht zijn gedetineerd. Daarnaast zet de regering zich constant in om de kwaliteit van de politiecellen en de cellen bij het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK), inclusief de vreemdelingen-

barakken, te verbeteren. Er zijn lokale en internationale organisaties die deze plekken beoordelen en het ministerie van Justitie hierover adviseren. De regering probeert van haar kant de aanbevelingen zo veel mogelijk te implementeren, rekening houdend met onze financiële situatie”, aldus de verklaring van het Justitie-ministerie.

Volgens de regering is er de perceptie dat in dit soort gevallen niet altijd genoeg rekening wordt gehouden met de rechten van een ongedocumenteerde gedetineerde. “Als de politie een ongedocumenteerde persoon aantreft, wordt deze naar de afdeling Vreemdelingen-toezicht van het Korps Politie Curaçao (KPC) doorgestuurd. Er wordt onderzoek gedaan en een interview afgenomen, om zo de reden te achterhalen waarom deze persoon ongedocumenteerd op het eiland verblijft. Met deze informatie wordt een proces-verbaal opgesteld en indien nodig wordt er een beschikking voor de uitzetting van de persoon opgesteld. Hiertegen kan de desbetreffende persoon in beroep gaan.

Detentie is preventief
De detentie van ongedocumenteerden is een preventieve maatregel, stelt het ministerie van Justitie ver-

der, om er zeker van te zijn dat de persoon het eiland verlaat. In het verleden was het zo dat in sommige gevallen werd geprobeerd om tot een regeling te komen met de betrokken ongedocumenteerde, zodat deze niet gedetineerd hoefde te worden. “De persoon kon dan bij zijn familie blijven, totdat hij werd uitgezet. Maar in de meeste gevallen ging de ongedocumenteerde schuilen en kon deze daarvoor niet uitgezet worden”, legt het ministerie uit. De gedetineerde ongedocumenteerde heeft wel recht om zijn familieleden te bellen en om kleding en andere spullen te ontvangen en bezoek te krijgen van zijn advocaat. Dit laatste moet wel volgens de veiligheidsregels van SDKK gebeuren.

Taskforce Ongedocumenteerden
De Taskforce Ongedocumenteerden, die onlangs door de regering is opgezet, houdt de situatie in Venezuela goed in de gaten. “Voor het geval dat de situatie in Venezuela zich zodanig ontwikkelt dat er een grote stroom Venezolanen naar Curaçao komt, heeft de taskforce een crisisplan klaar, zodat de situatie aangepakt kan worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de rechten van de betrokken personen”, aldus het ministerie.

RvM buigt zich over besparingsmogelijkheden

WILLEMSTAD — Dinsdagochtend vond er een buitengewone Raad van Ministers plaats over de monitoringsacties ten aanzien van de kostenbesparing binnen de overheid. Zoals bekend gaat het College financieel toezicht (Cft) de rijksminister-raad informeren over de actuele stand van zaken. De verwachting is dat de

Rijksministerraad Curaçao een aanwijzing zal opleggen om de overheidsfinanciën op orde te krijgen. Voor 1 oktober moet het kabinet aanvullende dan wel alternatieve maatregelen aan het Cft presenteren die moeten leiden tot een besparing of extra opbrengsten van 82 miljoen gulden.

Visit
our website

May: Aanslag door officieren van GRU

Verdachten in beeld voor moordpoging Skripals

LONDEN — De Britse justitie verdenkt twee Russen ervan dat ze hebben geprobeerd om de voormalige dubbelspion Sergej Skripal en zijn dochter Joelia te vermoorden. De twee werden vergiftigd met het gifgas novitsjok in de plaats Salisbury. Ze overleefden het ternauwernood. De Britse premier Theresa May heeft vandaag in een speciale verklaring in het Britse parlement gezegd dat de aanslag het werk is van twee officieren van de Russische militaire geheime dienst GRU.

Volgens May is duidelijk dat de Britse regering kort na de aanslag terecht Rusland de schuld gaf. De operatie is niet alleen goedgekeurd door de leiding van de GRU maar ook hogere functionarissen binnen de Russische staat, aldus May. Ze noemde de acties van de GRU een ‘bedreiging voor al onze bondgenoten en al onze burgers’.

Justitie zegt voldoende bewijs te hebben tegen de twee Russen van wie de namen vandaag werden bekendgemaakt: Alexander Petrov en Ruslan Borisjov. De twee bevinden zich in Rusland en zijn door de Britten in staat van beschuldiging gesteld voor poging tot moord op vader en dochter Skripal.

Foto:AFP

Justitie zegt voldoende bewijs te hebben tegen de twee Russen, Alexander Petrov (r) en Ruslan Borisjov.

Volgens de chef van de Britse antiterreurpolitie kwamen de Russen waarschijnlijk onder valse namen op 2 maart naar Groot-Brittannië en reisden zij op 4 maart terug naar Rusland. De Skripals werden op zondag 4 maart bewusteloos aangetroffen bij een winkelcentrum in Salisbury. Volgens de antiterreurpolitie zijn in de hotelkamer van de Russen sporen ontdekt van het middel novitsjok, een chemische verbinding die dateert uit het Sovjet-tijd-

perk. De twee zijn rond de veertig jaar oud en hadden authentieke Russische paspoorten bij zich. Londen heeft Rusland al eerder beschuldigd van betrokkenheid bij de moord-aanslag. Moskou heeft dat steeds ontkend. Er is een Europees arrestatiebevel voor de twee Russen uitgegaan. Groot-Brittannië gaat niet om uitlevering vragen omdat de Russische wet uitlevering van onderdanen niet toestaat. Het Russische ministerie

van Buitenlandse Zaken verklaarde dat de twee namen ‘ons niets zeggen’. Zaken als deze aanslag vragen volgens het departement om nauwe samenwerking en zorgvuldige analyses. De woordvoester riep Londen op om samen te werken bij het onderzoek naar de aanslag. De Russische vertegenwoordiger bij de internationale Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens (OPCW) zei dat Rusland niets met de aanslag in Salisbury te maken had.

Pechtold herkent ‘geschetste beelden’ ex niet

DEN HAAG — D66-partijleider Alexander Pechtold zwijgt grotendeels over de aantijgingen van ex-vriendin Anne Lok. Hij herkent zich niet in de ‘geschetste beelden’.

Het D66-gemeenteraadslid in Meppel beschuldigt hem er in weekblad *Privé* onder meer van haar tot een abortus te hebben gedwongen.

“Zoals u ongetwijfeld weet, heb ik een affectieve relatie met de leider van mijn partij, Alexander Pechtold, gehad. Eveneens zult u er kennis van hebben genomen dat die relatie op een voor mij zeer pijnlijke wijze is geëindigd”, aldus Lok in een brief aan de burgemeester en de gemeenteraad. In de brief, die *De Stentor*

integraal publiceerde, zegt ze dat ze per direct opstapt als duo-raadslid. “Het is te voorzien dat ik binnenkort niet meer met geloofwaardigheid kan functioneren als raadslid.” Pechtold noemt het jammer dat Lok opstapt en voegde eraan toe dat hij zich niet herkent ‘in de geschetste beelden’.

In de brief schrijft Lok juridische stappen van Pechtold te vrezen. “Overigens hecht ik eraan te zeggen dat ik niet wezenloos zal laten gebeuren wat er allemaal dreigt; ik zal mij vereren tegen wil en dank want daar hebben mijn kinderen en mijn andere naasten, en ikzelf ook, recht op!” Inmiddels is de affaire op Twitter veelbesproken, met al enkele duizenden tweets.

Catalaanse leider verfrist afscheidingswens

BARCELONA — De Catalaanse leider Quim Torra heeft de campagne om zijn regio af te scheiden van Spanje nieuw leven ingeblazen. Hij riep de centrale regering in Madrid op toestemming te geven voor een onafhankelijkheidsreferendum en wees een stembusgang af die slechts een grotere autonomie oplevert.

Torra presenteerde zijn separatistische routeboek gisteravond tijdens een lezing getiteld ‘Ons Moment’. Vijf maanden geleden werd hij gekozen als premier van Catalonië in de plaats van Carles Puigdemont. Deze vluchtte vorig jaar naar België nadat Madrid hem uit zijn functie had ontheven.

De Spaanse socialist Pedro Sánchez slaat als minister-president ten aanzien van Catalonië een gematigder toon aan dan zijn conservatieve voorganger Mariano Rajoy.

Een volksraadpleging over verzelfstandiging ziet hij niet zitten. Torra drong daar wel op aan, maar zei dat er dit keer goedkeuring van de staat moet komen.

Vorig jaar oktober werd het referendum ondanks een verbod toch gehouden, wat tot chaos leidde.

Een meerderheid was voor afsplitsing, maar de opkomst was laag. Puigdemont riep onafhankelijkheid uit, waardoor Madrid zich genoodzaakt zag de bewindvoering over te nemen.

Kopstuk Golfkartel in gevangenis vermoord

MONTERREY — De vermoedelijke leider van het Golfkartel in de Mexicaanse stad Altamira is in de gevangenis om het leven gebracht, nog geen twee weken na zijn arrestatie.

Volgens Mexicaanse media was Héctor Adrián Lucio Benavides (39) een kopstuk van het drugskartel en werd hij doodgestoken door twee medegedetineerden toen hij na een bezoek aan de dokter terugkeerde naar zijn cel. Zijn bewaker werd neergeslagen. Lucio Benavides werd 24 augustus opgepakt in gezelschap van zijn kompanen Christian Aarón Hernández. Hij werd gezocht wegens moord en ontvoering. De geweldadige bende houdt zich ook bezig met drugshandel, smokkel, witwassen van geld en afpersing.

Trump noemt boek Woodward bedrog

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump noemt het boek van journalist Bob Woodward ‘bedrog van het publiek’ en de citaten daarin ‘gemaakte fraude’. De president reageerde via Twitter op het boek waarvoor de onderzoeksjournalist met medewerkers van het Witte Huis sprak.

Diverse figuren die door Woodward worden opgevoerd, ontkennen dat ze dingen hebben gezegd zoals die door de journalist werden opgetekend. Zo zegt Trump dat hij zijn minister van Justitie Jeff Sessions nooit ‘geestelijk

gehandicapt’ of een ‘domme zuiderling’ heeft genoemd. De stafchef van Trump, John Kelly, ontkent dat hij de president een idioot heeft genoemd. “Het idee dat ik de president ooit een idioot heb genoemd, is niet waar. Het

is eigenlijk het tegenovergestelde. We hebben een enorm goede band”, staat in de verklaring van Kelly. Minister van Defensie James Mattis ontkent op zijn beurt dat hij ‘Trump heeft het inzicht van een basisscholiër’ heeft gezegd.

Het boek van Woodward, ‘Fear: Trump in the White House’, is nog niet uitgebracht. *The Washington Post* kreeg een exemplaar in handen en publiceerde eruit.

Passagiersvliegtuig onder quarantaine in NY

NEW YORK — Enkele tientallen mensen hebben het vliegtuig van Emirates verlaten dat vanochtend onder quarantaine was geplaatst in New York. “Gezondheidsfunctionarissen halen anderen één voor één naar buiten en controleren op symptomen”, zegt een woordvoerder van de burgemeester op Twitter.

Tot dusver zouden zeker tien zieke passagiers zijn overgebracht naar het ziekenhuis.

Zo’n veertig anderen vertoonden geen ziekteverschijnselen en mochten

vertrekken. In totaal waren ruim 520 mensen aan boord van het vliegtuig dat van Dubai naar New York was gevlogen. In het toestel zaten een aantal passagiers uit Mekka, waar griep heerst. “Het lijkt erop dat

sommige zieke passagiers uit Mekka kwamen voordat ze instapten in Dubai”, aldus de woordvoerder. Het is nog onduidelijk waar de patiënten precies last van hebben. Een ingewijde zei tegen *The New York Times* dat tientallen passagiers last hebben van hoestbuien en moesten overgeven. Het is nog onduidelijk waar de patiënten precies last van hebben. Een ingewijde zei tegen *The New York Times* dat tientallen passagiers last hebben van hoestbuien en moesten overgeven. Ook zouden twee bemanningsleden hoge koorts hebben.

Beoogd vervanger Lula ook corruptieverdachte

SAO PAULO — Braziliaanse aanklagers vervolgen weer een prominent lid van Arbeiderspartij PT wegens corruptie. Deze Fernando Haddad, de voormalige burgemeester van Sao Paulo, wordt naar verwachting op korte termijn de presidentskandidaat van zijn partij.

De PT had aanvankelijk de populaire oud-president Luiz Inácio Lula da Silva naar voren geschoven om namens de partij mee te doen aan de komende verkiezing. Lula zit echter achter de tralies vanwege een corruptieveroordeling. Het electoraal hof verklaarde zijn kandidatuur ongeldig.

Haddad was de vicepresidentskandidaat van Lula.

Hij zal waarschijnlijk ook aantreden als de vervanger van de gedetineerde oud-president. De kandidatuur van Haddad loopt vermoedelijk geen gevaar door de corruptiezaak. Het is vrijwel ondenkbaar dat uitspraak

wordt gedaan voordat de Brazilianen volgende maand naar de stembus gaan.

De corruptiezaak hangt samen met betalingen aan de campagne van Haddad, toen hij in 2012 burgemeester van Sao Paulo probeerde te worden. Aanklagers denken dat een bouwconglomeraat op illegale wijze probeerde invloed te verwerven. Het campagne-team van Haddad zegt dat aanklagers zich baseren op een onjuiste verklaring.

Automobilist ramt gebouw nieuwszender VS

DALLAS — Een automobilist heeft herhaaldelijk het pand geramd van een nieuwszender in Dallas (Texas). De man is opgepakt, berichten Amerikaanse media.

Op beelden is te zien hoe de pick-up tot stilstand is gekomen tegen het gebouw. Deze nieuwszender *Fox 4* meldt dat de bestuurder uit de wagen sprong en tekeer begon te gaan. De man zou stapels documenten hebben meegenomen. Die liggen inmiddels verspreid over de weg. De politie gebruikte naderhand een robot en een explosievenhond om een verdach-

te tas te controleren. Volgens de zender zijn de meeste medewerkers uit voorzorg geëvacueerd. Anderen verzorgen het nieuws vanaf een ‘veilige locatie’ in het gebouw. Voor zover bekend raakte niemand gewond. Over het motief van de verdachte bestaat nog onduidelijkheid. Hij zou iets hebben gezegd over ‘hoogverraad’ en de politie. Een politiewoord-

voerder zei dat de man overstuur leek te zijn over een schietpartij waar de politie bij betrokken was. De tekst op de achtergelaten documenten zou onsamenhangend zijn.

De autoriteiten zijn op hun hoede na eerdere incidenten rond Amerikaanse media. Eerder dit jaar opende een man het vuur op de redactie van een krant in de Amerikaanse staat Maryland. Vijf slachtoffers overleden aan hun verwondingen.

Kim Jong-un ontmoet delegatie Zuid-Korea

Foto:AFP

De delegatie moet voorbereidingen treffen voor een derde persoonlijke ontmoeting tussen de leiders van de buurlanden.

SEOUL — Een Zuid-Koreaanse delegatie heeft vandaag een ontmoeting gehad met de Noord-Koreaanse leider Kim Jong-un. De Zuid-Koreanen hadden een persoonlijke brief van president Moon Jae-in meegenomen voor de dictator, bericht persbureau *Yonhap*.

Het hoofd van de delegatie had eerder de hoop uitgesproken dat hij Kim zou kunnen spreken. Het stond toen nog niet vast dat zo’n ontmoeting zou plaatsvinden. Daar waren op dat moment nog geen afspraken over gemaakt. De delegatie moet voorbereidingen treffen voor een derde persoonlijke ontmoeting tussen de leiders van

de buurlanden. Die moet deze maand plaatsvinden, maar er was nog geen specifieke datum geprikt. De Zuid-Koreanen hopen dat hun bezoek vandaag ook een positief effect heeft op de onderhandelingen met de Verenigde Staten. De Amerikaanse president Donald Trump en Kim ontmoeten elkaar in juni in Singapore en bereikten een

akkoord over denuclearisering van het Koreaanse schiereiland. De gesprekken liepen vast nadat Trump een bezoek van zijn minister van Buitenlandse Zaken aan Pyongyang afzegde. Trump vond dat te weinig vooruitgang was geboekt.

Het bezoek van de Zuid-Koreaanse delegatie aan Pyongyang duurt naar verwachting een dag. Een woordvoerder van de Zuid-Koreaanse regering zei dat morgen bekend wordt gemaakt wat de reis heeft opgeleverd.

10 doden door tyfoon Jebi in Japan

OSAKA — In Japan zijn tien doden gevallen door de tyfoon Jebi die gisteren in het westen aan land kwam. Daarnaast zijn honderden mensen gewond geraakt. Ongeveer 1,2 miljoen huishoudens zitten zonder stroom.

De tyfoon kwam aan land op het schiereiland Shikoku en ging van daaruit naar het noorden langs Osaka en Kyoto. Onderweg zorgde Jebi voor veel schade. Zo kwamen ruim drieduizend passagiers vast te zitten op Kansai Airport in Osaka. De Japanse overheid is begonnen die mensen te evacueren met boten. De mensen worden

Foto:AFP

Door de storm crashte een op drift geraakte tanker tegen een golfbreker.

overgebracht naar het nabijgelegen vliegveld van Kobe. Jebi is de zwaarste storm in Japan sinds 1993. De wind

en regenval zorgt voor veel overlast. Daarnaast is er sprake van veel aardverschuivingen.

Euro

Rood

AMSTERDAM — De Europese aandelenbeurzen gingen vandaag over een breed front omlaag. De grondstoffenbedrijven behoorden tot de sterkste dalers door de aanhoudende handelszorgen. Daarnaast waren beleggers in afwachting van de hervatting van de handelsgesprekken tussen de Verenigde Staten en Canada. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 1,2 procent in het rood op 546,88 punten. De MidKap zakte 0,6 procent tot 783,36 punten. De beursgraadmeters in Parijs en Frankfurt raakten tot 1,3 procent kwijt. Londen verloor 0,4 procent. In Frankfurt zakte Bayer bijna 2 procent. Het Duitse chemieconcern heeft de omzet in het tweede kwartaal zien groeien dankzij de overname van het Amerikaanse Monsanto. Bayer waarschuwde wel dat het resultaat dit jaar mogelijk lager uitvalt dan voorzien, omdat de deal met Monsanto later werd afgerond dan gehoopt. De euro was 1,1578 dollar waard, tegen 1,1567 dollar een dag eerder. De prijs van een vat Amerikaanse olie zakte 1 procent tot 69,19 dollar. Brentolie werd 0,7 procent goedkoper op 77,65 dollar per vat.

Tokio

Lager

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag lager geëindigd. De stemming werd gedrukt door zorgen over de economische schade van de krachtige tyfoon in Japan en de internationale handelsperikelen. Ook elders in het Verre Oosten gingen de beurzen omlaag. De toonaangevende Nikkei-index in Tokio sloot 0,5 procent in de min op 22.580,83 punten. Het was de vierde verliesbeurt op rij voor de Japanse hoofdindex. Het verlies bleef beperkt door een sterke koerswinst van zwaargewicht Fast Retailing. De Japanse retailer klonm ruim 3 procent dankzij sterke maandelijks verkoopcijfers. De luchtvaartsector stond onder druk door de schade die tyfoon Jebi heeft aangericht aan de Japanse luchthaven Kansai. ANA Holdings zakte bijna 2 procent en Japan Airlines verloor 0,5 procent. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds ruim 2 procent lager en de beurs in Shanghai zakte 1,1 procent. De Kospi in Seoul verloor 1 procent en de All Ordinaries in Sydney daalde ook 1 procent.

Wall Street

Kleine min

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag iets lager geopend. Beleggers kijken uit naar onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en Canada over een nieuw handelsverdrag. Wel worden topbestuurders van techbedrijven Facebook en Twitter door de Amerikaanse Senaat gehoord over het gevecht tegen krachten die verkiezingen proberen te beïnvloeden. Verder ging Tesla omlaag na nieuwe opvallende uitspraken van topman Elon Musk. De toonaangevende Dow-Jonesindex stond in de openingsminuten 0,2 procent lager op 25.903 punten. De breder samengestelde S&P 500 zakte 0,2 procent tot 2890 punten. Technologiegraadmeter Nasdaq verloor 0,3 procent tot 8067 punten. Canada en de VS praten in Washington verder over een handelsverdrag dat het Noord-Amerikaanse vrijhandelsverdrag Nafta moet vervangen. President Donald Trump voerde de druk op door te zeggen dat hij de deal met Mexico ook zonder dat Canada meedoet door wil laten gaan. De Canadese premier Justin Trudeau herhaalde nog maar eens dat geen deal voor zijn land beter is dan een slechte deal.

‘DNB liet alarmerend artikel over DSB gaan’

DEN HAAG — Vanuit De Nederlandsche Bank (DNB) zijn er geen stappen gezet om de gevolgen van een alarmerend krantenbericht over DSB Bank te verzachten. “We zijn die ochtend wel bezig geweest met de gevolgen van dat artikel, maar de zaken gingen heel snel die dag”, herinnerde Benno van der Zaag zich vandaag op de laatste dag van de verhoren door Dirk Scheringa bij de rechtbank in Den Haag. Hij was destijds hoofd communicatie bij DNB.

De Volkskrant publiceerde maandag 12 oktober 2009 een artikel dat de noodregeling was aangevraagd voor DSB Bank, waarmee de bank onder curatele van de toezichthouder zou komen.

Die aanvraag was na het ter perse gaan van de krant door de rechter afgewezen. DNB bracht geen persbericht uit, waarmee een bankrun mogelijk had kunnen worden voorkomen. “We hebben wel

over het artikel gesproken, maar vrij snel kwam de tweede aanvraag voor een noodregeling in beeld en die middag hadden we een persconferentie”, zei Van der Zaag.

Na de DSB-zaak heeft DNB maatregelen genomen om in vergelijkbare zaken anders te handelen, bevestigde Van der Zaag. “Daar zijn nu protocollen voor, waarbij het aantal personen dat van de zaak weet beperkt wordt.” Verder bevestigde Van der

Zaag dat toenmalig minister van Financiën Wouter Bos op zondag 11 oktober 2009 tot diep in de nacht bij DNB was. Voor Scheringa’s advocaat Geert-Jan Knoops is de aanwezigheid van Bos belangrijk. “Wat deed hij daar precies? Wat was zijn rol? Dat zouden we graag willen weten.” Of Knoops en Scheringa Bos eventueel ook willen verhoren, wordt pas de komende maanden duidelijk. “We nemen de tijd om deze verhoren goed te werken.”

Amazon 1000 miljard dollar waard op beurs

NEW YORK — Amazon is op de beurs in New York door de grens van 1000 miljard dollar aan beurswaarde gebroken. Het aandeel werd 2 procent duurder en werd meer dan 2050 dollar per stuk waard.

Na Apple is de webwinkel en techbedrijf de tweede onderneming die meer dan een biljoen dollar waard is. De iPhone-maker was vorige maand de eerste Amerikaanse beursgenoteerde onderneming die deze mijlpaal bereikte. Amazon is aan een opmerkelijke opmars op de beurs bezig. In de afgelopen twaalf maanden werd het bedrijf meer dan het dubbele waard op de aandelenmarkt. Het bedrijf stelde marktaandeel jarenlang boven winst. De laatste jaren is de winst van de webwinkel, die ook cloud-diensten en zijn persoonlijke assistent Alexa heeft, flink gestegen. In het tweede kwartaal van dit jaar steeg

Photo: AFP

de winst voor het eerst boven de 2 miljard dollar. De laatste tijd richt Amazon zich ook steeds meer op de supermarktbranche. Vorig jaar nam het bedrijf in thuisland de Verenigde Staten supermarktketen Whole Foods

over. In Seattle, waar Amazon zijn hoofdkwartier heeft, test de onderneming ook een kassaloze supermarkt. Met sensoren en camera’s registreert die winkel wat mensen meenemen en rekent dat automatisch af via hun re-

kening bij Amazon. Amazon werd in 1994 opgericht als online boekwinkel door Jeff Bezos. Hij is sinds juli vorig jaar de rijkste man op aarde. Zijn belang van 16 procent in Amazon is nu 160 miljard dollar waard.

Verlies verzekeraar Vivat loopt op

UTRECHT — Verzekeraar Vivat heeft in het eerste halfjaar zijn verlies zien oplopen. Het negatieve resultaat is onder meer te wijten aan een bod op uitstaande obligaties en toegenomen verplichtingen, zo maakte het moederbedrijf van onder meer Reaal en Zwitserleven bekend.

Het verlies bedroeg 173 miljoen euro, tegenover een min van 60 miljoen euro een jaar eerder. De onderliggende winst steeg daarentegen 58 procent tot 115 miljoen euro. Dit resultaat, waaruit eenmalige lasten en baten zijn gefilterd, kreeg een zetje door hogere inkomsten uit een portefeuille met rentederivaten. De bruto-inkomsten uit premies daalden met 6 procent tot 1,6 miljard euro. Uit di-

recte beleggingen haalde de verzekeraar meer op. De kapitaalbuffer van Vivat verbeterde enigszins. De belangrijkste graadmeter, Solvency II, kwam aan het einde van het eerste halfjaar uit op 167 procent, tegenover 162 procent een jaar eerder.

Vivat zegt in zijn handelsbericht niets over een mogelijke overname. De verzekeraar is sinds 2015 in handen van de Chinese investeerder Anbang. Nu die onderneming door haar koopdrift in financieel zwaar weer is beland, hangt een overname van Vivat boven de markt. Branchegeenoot ASR gaf eerder al aan met interesse naar Vivat te kijken, mocht het bedrijf op de markt komen. Vivat wil er niets over zeggen. “Uitspraken daarover laten wij aan Anbang”, aldus een woordvoerder.

Toyota roept miljoen auto’s terug naar garage

TOKIO — Toyota roept wereldwijd ruim een miljoen auto’s terug naar de garage. Bij wagens van de modellen Prius en C-HR bestaat de kans op kortsluiting en daarmee het risico op brand. Vooralsnog is één geval bekend waarbij er rookontwikkeling was in een auto. Er zijn voor zover bekend geen gewonden gevallen door het euvel.

Het leeuwendeel van de betreffende auto’s, zo’n 554.000, rijdt in Japan op de weg. Daarnaast weet het bedrijf te melden dat er circa 192.000 stuks in de Verenigde Staten zijn verkocht. In Nederland gaat het in totaal om 8758 auto’s, waarvan 7483 van het model CH-R. Eigenaren worden ingelicht,

aldus Toyota Nederland. Door slijtage kunnen draden die zijn aangesloten op de vermogensregelaar zorgen voor kortsluiting. Bij de Prius gaat het om auto’s die vanaf 2015 van de band rolden. De C-HR is sinds eind 2016 in productie.

Doek valt definitief voor bloedtester Theranos

Photo: Shutterstock

Theranos-topvrouw Elizabeth Holmes

PALO ALTO — Het door schandalen geplaagde Amerikaanse bloedtestbedrijf Theranos houdt definitief op te bestaan. De onderneming trof dit jaar een schikking met de Amerikaanse beurswaakhond SEC in een zaak die draaide om fraude en misleiding van beleggers. In een e-mail, die in het bezit is van The Wall Street Journal, schrijft de ooit veelbelovende start-up zich op te heffen.

Theranos was een blikvanger in Silicon Valley, mede door topvrouw Elizabeth Holmes. Vanwege haar voorliefde voor coltruien en boude uitspraken werd ze vaak vergeleken met Apple-

oprichter Steve Jobs. Tegen Holmes loopt nog een strafzaak. De onderneming haalde in het verleden honderden miljoenen dollars aan investeringen op voor een vernieuwende bloedtest op basis van slechts één druppel bloed. Uiteindelijk bleek de technologie onbetrouwbaar en bleek dat Theranos het gros van zijn tests uitvoerde met ‘gewone’ apparatuur voor bloedanalyse. Theranos ziet zich nu genoodzaakt te stoppen omdat het niet kan voldoen aan de voorwaarden voor een lening van 65 miljoen dollar. De naar schatting 5 miljoen dollar die Theranos nog in kas heeft, wordt verdeeld onder andere schuldeisers.

Beurswaakhond VS zet geen stappen tegen ING

AMSTERDAM — De Amerikaanse beurswaakhond Securities & Exchange Commission (SEC) heeft ING officieel laten weten geen stappen te zullen zetten tegen het financiële concern. Dat maakte de bank vandaag bekend.

ING schikte een dag eerder met het Nederlandse Openbaar Ministerie voor honder-

den miljoenen euro’s in een onderzoek naar betrokkenheid bij witwaspraktijken.

Topman JD.com opgepakt vanwege verkrachting

MINNEAPOLIS — De oprichter en topman van webshop JD.com, Liu Qiangdong, werd afgelopen vrijdag opgepakt vanwege verkrachting. Dat laat de lokale politie weten.

Eerder werd bekend dat de Chinese miljardair was opgepakt vanwege seksueel wangedrag. De 45-jarige Liu werd zaterdag vrijgelaten en vertrok zondagavond naar China. Het onderzoek naar de mogelijke verkrachting is nog in volle gang, laat de woord-

voerder van de politie van Minneapolis weten aan persbureau Bloomberg. “We onderzoeken de mogelijke verkrachting. Liu is vrijgelaten, omdat nog niet zeker is of hij wel vervolgd gaat worden.” Liu volgt een deeltijdstudie bedrijfskunde aan de Chinese campus van de universiteit van Minnesota. Voor de opleiding bracht hij een bezoek aan Minneapolis.

JD.com is een van de grootste webshops in China. Alibaba en Tencent zijn de belangrijkste rivalen.

V&D keert terug als online warenhuis

AMSTERDAM — V&D keert vandaag terug als online warenhuis VD.nl. De webwinkel richt zich op de interessegebieden van de actieve 40-plussers, zoals reizen, hobby’s, gezondheid, wonen, tuin en mode.

De warenhuisketen V&D werd eind 2015 failliet verklaard. De merkrechten van V&D zijn sinds 2016 in

handen van de ondernemers Roland Kahn, Jaco Schefers en Ronald van Zetten (oud-topman Hema). De verantwoordelijke directeur is Alexander van Slooten. V&D heeft de ambitie om een vervolg te geven aan de rijke historie van Vroom & Dreesmann. Op termijn zullen succesvolle merken uit het verleden weer een rol gaan spelen, zoals Liv, Soho en Prijzencircus.

Belasting op energie stijgt aanzienlijk

AMERSFOORT — De belasting op de energierekening valt volgens jaar fors hoger uit. Volgens een berekening van Vereniging Eigen Huis (VEH) gaan huiseigenaren volgend jaar gemiddeld 150 euro meer aan belastingen op gas en elektra betalen, een kwart meer dan dit jaar. De Woonbond merkt op dat ook huurders meer geld kwijt zullen zijn aan de betreffende belastingen.

Bedragen kon de belangenbehartiger van hurend Nederland nog niet noemen, maar de verwachting is dat dit in dezelfde orde van grootte zal zijn als de eerdere genoemde bedragen van de VEH. De Woonbond weet te melden dat huurhuizen in doorsnee wat minder zuinig zijn. Daartegenover staat dat ze over het algemeen wat minder groot zijn. De stijging van de energierekening is een optelsom van een hogere energiebelasting op gas, een forse verhoging van de Opslag Duurzame

Energie (ODE), een verlaging van de belasting op elektra en een kleinere korting op de energiebelasting. De VEH vindt het vooral onrechtvaardig dat mensen die zelf niet in staat zijn om hun huis energiezuiniger te maken, worden benadeeld. Ook personen die wel maatregelen nemen om hun energieverbruik te verminderen hebben daar volgens de organisatie maar weinig voordeel van. Een besparing van 5 procent aan elektra levert volgens de VEH nog geen 5 euro aan belastingvoordelen op. Voor huurders speelt mee dat zij niet zomaar aanpassingen kunnen doen om hun huis duurzamer te maken. Daar gaan ze namelijk niet in hun eentje over. Woningcorporaties hebben al wel aangegeven dat zij inzetten op verduurzamen van de woningportefeuille. Verder wijst de Woonbond op de circa 1 miljoen huurwoningen in de particuliere sector. Voor deze groep zijn nog geen concrete afspraken gemaakt over het zuiniger maken van de woningen.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	5-Sep				5-Sep		
DOW JONES	25.960.55	0.03%		AEX	546.91	-1.17%	
S&P 500 INDEX	2.886.01	-0.37%		ARCELORMITTAL	24.84	-1.99%	
NASDAQ	7.997.30	-1.16%		AEGON NV	5.24	0.69%	
AMAZON.COM INC	2.006.10	-1.64%		KONINKLIJKE AHOL	20.96	0.94%	
APPLE INC	227.52	-0.37%		AKZO NOBEL	80.58	0.72%	
BAIDU INC-SP ADR	217.43	-2.14%		ASML HOLDING NV	167.32	-2.55%	
BERKSHIRE HATH-B	211.28	0.59%		DSM (KONIN)	87.85	-1.28%	
BOEING CO/TE	344.90	-0.39%		HAL TRUST	150.60	0.53%	
CITIGROUP INC	71.44	0.06%		HEINEKEN NV	83.38	-2.64%	
COCA-COLA CO	45.30	1.21%		ING GROEP NV	11.55	0.07%	
COSTCO WHOLESALE	234.62	-0.03%		KPN (KONIN) NV	2.19	0.14%	
WALT DISNEY CO	110.26	-0.53%		KONINKLIJKE PHIL	37.26	-1.91%	
3D SYSTEMS CORP	19.45	-1.29%		RANDSTAD NV	51.92	-1.29%	
EBAY INC	34.12	-1.95%		RELX NV	18.76	-1.91%	
FACEBOOK INC-A	188.16	-1.76%		ROYAL DUTCH SHA	27.82	-1.17%	
GENERAL ELECTRIC	12.57	-0.83%		TOMTOM	8.44	-0.24%	
ALPHABET INC-A	1,186.77	2.03%		TOTAL SA	52.53	2.05%	
HP INC	24.72	-0.38%		UNILEVER NV-CVA	48.19	-1.49%	
HOME DEPOT INC	205.16	0.04%		W.P. STEWART HOL	476.12	0.17%	
INTEL CORP	47.90	-0.13%		SCOTIABANK FUNDS	4-Sep		
JOHNSON&JOHNSON	135.08	1.02%		MONEY MARKET	13.2516	0.02%	
MICROSOFT CORP	108.71	-2.69%		US DOLLAR BOND	2.5990	-0.27%	
PROCTER & GAMBLE	83.37	0.81%		GLOBAL GROWTH	3.3953	-1.32%	
ROYAL DUTCH-ADR	64.75	-0.76%		US GROWTH	17.6777	-0.25%	
STARBUCKS CORP	53.78	0.47%		CANADIAN GROWTH	2.6644	-1.41%	
TWITTER INC	33.10	-0.01%		FUNDS	4-Sep		
WALMART INC	96.67	1.37%		BGF CONT EUR FLEX	29.57	-1.70%	
EXCHANGE TRADED FND	5-Sep			BGF EMTK BOND	17.03	-0.53%	
ALERIAN MLP - AMLP	10.86	-0.50%		BGF FIX INC GBL OP	13.95	0.00%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49.11	-0.01%		BGF GBL ALLOCATION	56.52	-0.48%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	85.76	-0.06%		BGF USD CORE BOND	16.38	-0.06%	
ISH SELECT DIV - DIVY	101.50	0.44%		BGF USD HI YIELD BND	32.69	-0.30%	
ISH MSCI EMTK - EEM	41.74	-1.39%		TEMPLETON GBL BND	24.03	-0.17%	
ISH MSCI PAC - EPP	44.94	-1.49%		TEMPLETON ASIAN SM	52.90	-0.47%	
ISH RUSSELL - IUV	171.88	-0.39%		CURRENCIES	5-Sep		
ISH S&P 500 - SPY	174.52	-0.87%		YENUSD	111.5000	0.09%	
ISH EUROPE - IEV	144.19	-0.79%		EURUSD	1.1618	0.33%	
INVECO QQQ TRUS	183.51	-1.26%		CANUSD	1.3192	0.08%	
INVECO DB COMMO	17.23	-0.29%		GBPUSD	1.2896	0.33%	
SPDR S&P INT DIV-DWIX	37.72	-0.47%		COMMODITIES	5-Sep		
SPDR S&P MID 400	371.74	0.02%		OIL WTI	68.85	-1.46%	
SPDR S&P 600 SMA	77.49	-0.32%		GOLD	1196.75	0.44%	
VANGUARD REIT - VNQ	83.63	0.70%		SILVER	14.20	0.35%	
WSOCDTR JAP H EQ-DXJ	53.72	-0.94%		WHEAT	531.50	-2.57%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB
MADURO & CURIEL'S BANK N.V.
Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

Mensen

Het Loo blijft in najaar dicht voor publiek

Kroondomein Het Loo wordt, tegen de wens van een meerderheid in de Tweede Kamer, niet het gehele jaar opengesteld voor publiek. Dat betekent dat leden van de koninklijke familie er in de herfst nog steeds ongestoord kunnen jagen. Het grootste deel van het koninklijke landgoed bij Apeldoorn is tijdens het jachtseizoen in het najaar gesloten voor publiek. De Partij voor de Dieren (PvdD) ijvert al jaren voor volledige opening, ook omdat koningin Wilhelmina het bos- en heidegebied in 1959 aan de Ne-

derlandse bevolking schonk en het Rijk het onderhoud betaalt. De PvdD opperde in april opnieuw om het landgoed het gehele jaar open te stellen, en kreeg ditmaal een Kamermeerderheid achter zich. Maar minister Carola Schouten (Natuur) laat weten dat voorstel niet te kunnen uitvoeren. Het beheer van het Kroondomein komt volgens haar de koning toe en die mag dat naar eigen inzicht doen. Voorwaarde is dat het openbaar belang in acht wordt genomen en dat is volgens de minister het geval.

Seoul gaat toiletten dagelijks checken op camera's

Foto: Shutterstock

In de strijd tegen gluurders gaat de Zuid-Koreaanse hoofdstad Seoul dagelijks inspecteren of er geen verborgen camera's hangen in de openbare toiletruimtes. Het stadsbestuur heeft het ambitieuze plan zondag aangekondigd, meldt het Zuid-Koreaanse persbureau *Yonhap*. In de metropool, met zo'n 10 miljoen inwoners, zijn meer dan 20.500 openbare toiletruimtes. Vooralsnog waren vijftig ambtenaren verantwoordelijk om de wc's te controleren op camera's. Het stadsbestuur

wil daar nog eens 8000 inspecteurs bij, vooral door mensen te rekruteren die al verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van de toiletten. Rond de 1000 toiletruimtes worden aangegeven als soort 'risicotoilet' en vaker gecontroleerd. Het plan volgt op de landelijke verontwaardiging over het groeiende aantal zaken van seksueel geweld en van stiekem opgenomen naaktbeelden. Ondanks de inzet van de vijftig toiletinspecteurs zijn de afgelopen twee jaar echter geen verborgen camera's gevonden.

Samsung werkt aan opvouwbaar mobieltje

Foto: Shutterstock

Tienduizenden bij concert tegen racisme

Tienduizenden muzikliefhebbers en activisten hebben zich tijdens een concert in het Duitse Chemnitz sterk gemaakt tegen vreemdelingenhaat, racisme en rechts-extremistisch geweld. Onder het motto 'wij zijn met meer' traden maandagavond bands als Die Toten Hosen, Kraftklub en de rappers Marteria en Casper op in de Saksische stad. De livestream van het concert is al door bijna een miljoen mensen bekeken. Een woordvoerder van YouTube Duitsland vertelde gisteren dat tot dusver 947.000 mensen de videoregistratie op internet hebben aangeklikt. De lokale overheid becijferde het aantal bezoekers op 65.000. Toten Hosen-zanger Campino sprak na afloop zelfs van 70.000 aanwezigen. Volgens de politie ging het er vreedzaam aan toe. Tegendemonstraties van

Foto: AFP

Thügida, een bondgenootschap dat niets moet hebben van buitenlanders en islamieten, en de rechtspopulistische beweging Pro Chemnitz waren verboden.

Zahaira Emerenciana 30 jaar ambtenaar op Bonaire

Zahaira Maximiliana Emerenciana herinnert zich nog goed haar eerste werkdag, dertig jaar geleden, als huishoudelijk medewerkster op het kantoor van Marita Djodjo Pawiro. Gedurende dertig jaar heeft Zahaira bij diverse afdelingen gewerkt en momenteel is zij belast met de afdeling Communicatie en

de centrale van de bode. Lucrecia Martis, hoofd van de facilitaire dienst van de Bonaireaanse overheid feliciteerde Zahaira, samen met Eleen Martis en adviseur van gedeputeerde Hubert Martis, Hans Els, met haar uitstekende werk gedurende al die jaren. Tot slot werd haar het certificaat van erkenning en de envelop overhandigd.

Onderzoekers ontdekken 'superbacterie'

Australische onderzoekers hebben een 'superbacterie' ontdekt die bestand is tegen alle bekende soorten antibiotica. Dat melden de onderzoekers van de University of Melbourne. De bacterie, genaamd *Staphylococcus epi-*

dermidis, komt vooral voor in ziekenhuizen en is verwant aan MRSA. De bacterie kan volgens de onderzoekers ernstige infecties veroorzaken en in sommige gevallen zelfs leiden tot de dood. Vooral verzwakte mensen kunnen

geïnficeerd raken door de bacterie. Daarom is de Intensive Care de plek waar de bacterie de meeste slachtoffers maakt. Volgens de onderzoekers is het vooral dodelijk voor personen die er al slecht aan toe zijn. De bacterie werd als eerste in Australië waargenomen, maar ook in andere delen van de wereld, waaronder Europa, zijn vormen van de bacterie gevonden.

Duitse politie rukt uit voor 'Lego-geweer'

Een machinepistool gemaakt van lego heeft de politie in het Duitse Ludwigshafen in actie gebracht. Buurtbewoners hadden iemand met het 'wapen' in een woning gezien. Toen speciale eenheden arriveerden, troffen zij twee mannen van 19 en 23 in het huis. De jongste had het zwarte 'Lego-geweer' in handen dat volgens de politie sterk leek op een echt wapen. Hij wordt vervolgd wegens overtreding van de wapenwet.

Ambassade helpt gestrande kersverse moeder

Foto: Shutterstock

De Nederlandse ambassade in Egypte helpt een achttienjarige Nederlandse jonge vrouw die onverwacht een kind kreeg en het land niet kan verlaten. "Wij begrijpen dat haar baby onverwacht ter wereld kwam. Dan kost het helaas wat meer tijd dan normaal om reisdocumenten te krijgen", stelt het ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat de vader niet bekend is, maakt het volgens *RTV Rijnmond* moeilijk. De regionale omroep sprak met de moeder van de vrouw. Ze beviel vorige week in een hotelkamer in een Egyptische badplaats van het kind. "Ze dacht

dat ze iets verkeerd gegeten had en had een beetje diarree. Later ging ze weer naar de badkamer en toen kwam eigenlijk het hoofdje er al uit. Binnen vijf minuten was de baby geboren", citeert RTV Rijnmond de vrouw.

Volgens het ministerie van Buitenlandse Zaken is het een heel vervelende situatie voor de jonge moeder. "We snappen goed dat zij zo snel mogelijk naar huis wil reizen met haar kind. De ambassade staat in nauw contact met de autoriteiten om deze situatie zo snel mogelijk tot een goed einde te brengen."

Namaakwapens bij oefeningen politie België

Foto: Shutterstock

De Belgische politie mag bij tactische schietoefeningen alleen nog maar namaakwapens gebruiken. Minister Jan Jambon van Binnenlandse Zaken heeft dat besloten naar aanleiding van een ongeval in april, aldus Belgische media gisteren. Bij een oefening van speciale eenheden raakte een jonge agent die stage liep zwaargewond. Bij de test

werden echte wapens gebruikt met oefenmunitie. In een van de wapens was echter een echte kogel in het magazijn blijven zitten. Die werd afgeschoten waarna de agent in zijn buik werd geraakt en levenslang gehandicapt raakte. In het vervolg mag alleen nog geïmproviseerd worden met namaakwapens als paintballgeweren en plastic exemplaren

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Serena door naar halve finale

Nadal pas na slopende vijfsetter langs Thiem

NEW YORK — De Spaanse tennisheld Rafael Nadal heeft een zware strijd moeten leveren om de halve finales te bereiken van de US Open.

Na bijna vijf uur mocht Nadal zich pas matchwinnaar noemen.

Foto: AFP / Eduardo Munoz Alvarez

De titelverdediger van het grand slam in New York had in de kwartfinales bijna vijf uur nodig om zich te ontdoen van Dominic Thiem. Pas in de tiebreak van de vijfde set kreeg de Spanjaard de Oostenrijker eronder: 0-6, 6-4,

7-5, 6-7 (4) en 7-6 (5). Het was toen al diep in de nacht in het Arthur Ashe Stadium. Nadal, drievoudig winnaar van de US Open, treft in de halve finale de Argentijn Juan Martin Del Potro.

Voor Serena Williams kwam

de overwinning gemakkelijker. De Amerikaanse heeft zich eenvoudig geplaatst voor de halve finales van de US Open door in de kwartfinales Karolina Pliskova te verslaan: 6-4 en 6-3. Twee jaar geleden verloor Williams in de halve

finales nog van Pliskova.

Het pad naar een zevende titel in het grandslamtoernooi van New York ligt echter open voor de 36-jarige Williams, die vorig jaar ontbrak op Flushing Meadows vanwege haar zwangerschap. Haar tegenstander in de halve finale is de Letse Anastasia Sevastova, die in twee sets de Amerikaanse titelverdediger Sloane Stephens uitschakelde. Williams jaagt nog altijd op haar 24e grandslamtitel, waarmee ze op gelijke hoogte komt met de Australische recordhoudster Margaret Court.

Uitslagen kwartfinales

Sloane Stephens - Anastasija Sevastova 2-6 2-6
Juan Martin del Potro - John Isner 6-7 (5) 6-3 7-6 (4) 6-2
Serena Williams - Karolina Pliskova 6-4 6-3
Rafael Nadal - Dominic Thiem 0-6 6-4 7-5 6-7 (4) 7-6 (5)

Kwartfinales vandaag

Naomi Osaka - Lesia Tsurenko
Carla Suárez Navarro - Madison Keys
Marin Cilic - Kei Nishikori
Novak Djokovic - J. Millman
Demi Schuurs/Elise Mertens - Barbora Krejčíková/Katerina Siniakova

Arbiter Makkellie leidt Engeland tegen Spanje

ZEIST — Scheidsrechter Danny Makkellie leidt zaterdag het duel tussen Engeland en Spanje in de Nations League.

Hij krijgt op Wembley assistentie van Mario Diks en Hessel Steegstra. Rob van den Ven, Kevin Blom en Jochem

Kamphuis reizen als vierde, vijfde en zesde official naar Londen. Engeland en Duitsland vormen samen met Kroatië groep 4 van divisie A van de Nations League. Serdar Gözübüyük is door de UEFA aangewezen voor het duel tussen Estland en Griekenland van zaterdag in de Nations League. Dave Goossens en Charl Schaap assisteren hem in Tallinn langs de lijn. Jan de Vries, Pol van Boekel en Jeroen Manschot fungeren als vierde, vijfde en zesde official van de wedstrijd in groep 2 van divisie C.

kenland van zaterdag in de Nations League. Dave Goossens en Charl Schaap assisteren hem in Tallinn langs de lijn. Jan de Vries, Pol van Boekel en Jeroen Manschot fungeren als vierde, vijfde en zesde official van de wedstrijd in groep 2 van divisie C.

‘Hiddink in beeld’

Pekerman weg als bondscoach Colombia

BOGOTÁ — José Pekerman stopt als bondscoach van Colombia.

De 68-jarige trainer heeft de Colombiaanse voetbalbond gemeld zijn contract niet te verlengen. Pekerman had de Zuid-Amerikanen zes jaar langer onder zijn hoede. Bij het WK van 2014 bereikte Colombia de kwartfinale en deze zomer strandde het land in de achtste finales. “Het was een persoonlijke beslissing. We vinden het jammer dat hij gaat. Wij danken José voor alles wat hij voor het Colombiaanse voetbal gedaan heeft”, aldus Ramón Jesurún, voorzitter van de Colombiaanse bond. Interim-coach Arturo Reyes zit de komende twee oefenwedstrijden tegen Venezuela (vrijdag) en Argentinië (volgende week dinsdag) op de bank. De Colombiaanse bond gaat niet in op namen van opvolgers. Volgens de krant *El Tiempo* zijn Guus Hiddink, de Argentijn Gerardo Martino en de Argentijn Néstor Lorenzo (assistent van Pekerman) in beeld.

José Pekerman

Foto: AFP / John Vizzano

4 Nederlanders naar WK sportklimmen

WOERDEN — Nederland doet de komende weken met vier personen mee aan de wereldkampioenschappen sportklimmen in Innsbruck in Oostenrijk.

Die sport staat over twee jaar in Tokio voor het eerst op het programma bij de Olympische Spelen. Nikki van Bergen doet mee in het leadklimmen. In die

discipline worden de routes, hoe hoger men komt, steeds moeilijker. Degene die het verst geraakt, wint. Vera Zijlstra en Nicky de Leeuw zijn gespecialiseerd in de klasse ‘boulderen’. In korte routes wordt er op klimwanden van zo’n 5 meter hoog geklimmen. De derde discipline bij het muurklimmen is ‘speed’. Daarbij gaat het er om wie als snelste boven is op een wand van 15 meter

hoog. Jorg Verhoeven is de vierde Nederlandse deelnemer. Hij kan in alle klassen uit de voeten. Het WK in Innsbruck is van 6 tot en met 16 september. Bij de Spelen in Tokio mogen bij zowel de mannen als de vrouwen de beste twintig muurklimmers van de wereld meedoen. Verhoeven en De Leeuw zijn daar sowieso niet bij. Zij stoppen na het WK.

Wiegman: Hartstikke ziek van nederlaag

OSLO — Bondscoach Sarina Wiegman van de Nederlandse voetbalvrouwen draaide er na de fatale nederlaag in en tegen rivaal Noorwegen (2-1) gisteren niet omheen.

“Iedereen is bij ons heel erg teleurgesteld. We zijn hier hartstikke ziek van”, bekende ze bij de NOS. “We hebben niet gebracht wat we kunnen. Dat valt me nog het meeste tegen.”

Wiegman had, evenals de meeste speelsters in Oslo, geen goede verklaring voor de mislukte. “Maar als je na zeven minuten al tegen een achterstand van 2-0 aankijkt, is dat natuurlijk een enorme domper. Misschien had dat met de spanning te

maken. We speelden heel slordig en onrustig, zeker in de beginfase. Een pass over 10 meter lukte nog niet. Als team hebben we gewoon te veel fouten gemaakt.”

Nederland kan via de (dubbele) play-offs alsnog een ticket voor het WK volgend

jaar zomer in Frankrijk afdwingen. “Morgen is een nieuwe dag, dan kunnen we weer vooruitkijken”, zei Wiegman. “We maken nog steeds kans op het WK. Zwitserland, België en Denemarken zijn ook sterk, maar wij zijn beter, daarvan ben ik overtuigd.”

Vrijdag loting

Met Nederland nemen België, Denemarken en Zwitserland deel aan de play-offs om een WK-ticket. De loting voor deze nacompetitie is vrijdag. Van deze vier ploegen mag alleen de eindwinnaar na twee ronden komende zomer naar het WK voor vrouwenteams in Frankrijk. Nederland liep in Oslo door de 2-1-nederlaag directe kwalificatie mis. Met Noorwegen zijn ook Frankrijk, Engeland, Duitsland, Italië, Schotland, Spanje en Zweden in Europa zeker van deelname aan het WK.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita
Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: <http://www.favi.org>

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"
Stadionweg #11 5824ART

Racedirecteur Whiting vergeeft Verstappen

LONDEN — Max Verstappen komt weg met zijn tirade van afgelopen zondag in de Grote Prijs van Italië.

Racedirecteur Charlie Whiting van de Formule 1 neemt het Verstappen niet kwalijk. “Ik vergeef het hem. In de hitte van de strijd kun je dergelijke opmerkingen verwachten”, liet hij weten op de website van *Autosport*.

De Limburger ging tekeer op de teamradio nadat de baancommissarissen hem een tijdsraf gaven van 5 seconden voor het hinderen van de Fin Valtteri Bottas. “Ze zijn goed bezig om het racen te vermoorden. Echt waar, dit is bullshit”, riep hij zwaar verontwaardigd.

Whiting kondigde wel aan dat hij Verstappen er nog wel op zal aanspreken. “Ik maak me er niet al te druk om, maar in de eerstvolgende ontmoeting met de cou-

Foto: AFP / Andrey Isakov

Whiting kondigde aan dat hij Verstappen er nog wel op zal aanspreken.

reurs zullen we het er wel even over hebben.” De Nederlander kwam zondag als derde over de finish in Monza, maar door de tijdsraf werd hij als vijfde geklasseerd. Ook na her-

haaldelijk bekijken van de beelden bleef de coureur van Red Bull van mening dat de straf onterecht was. “Ik had misschien een paar millimeter meer kunnen geven, maar Bottas kreeg

genoeg ruimte”, zei hij op *Ziggo Sport*.

Roche en Power nieuwe helpers Dumoulin

DEN HAAG — Team Sunweb heeft de ervaren ronderenner Nicolas Roche aangetrokken.

De 34-jarige Ier, nu nog in dienst van BMC, moet vooral kopman Tom Dumoulin bijstaan in de grote wielervedstrijden. De ploeg heeft ook de 23-jarige Australiër Robert Power vastgelegd. Hij komt over van Mitchelton-Scott. Ook Power kan goed bergop en zal een helpende rol krijgen in de ploeg, meldde Sunweb. Roche heeft voor één jaar getekend bij de ploeg. Hij is twintig keer van start gegaan in een grote ronde en boekte in zijn carrière tien overwinningen, waaronder twee etappes in de Ronde van Spanje. Power heeft zich tot en met 2020 verbonden aan de ploeg. Hij viel dit voorjaar op met de zesde plaats in de Strade Bianche.

Woods vereerd met deelname Ryder Cup

PHILADELPHIA — Golficoon Tiger Woods is vereerd met zijn selectie voor het Amerikaanse team dat eind september in Parijs de strijd met Europa aangaat in de Ryder Cup.

Hij ontving vanwege zijn sterke optredens in de laatste twee majors een wildcard van captain Jim Furyk. Woods ontbrak wegens rugblessures bij de vorige twee edities van de tweejaarlijkse continentale strijd. “Ik heb in jaren geteld zes jaar niet meegedaan, dus ik beschouw het als een buitengewone eer dat ik weer mee mag doen”, zei de veertienvoudig majorwinnaar. De Amerikanen verdedigen hun titel van 2016, behaald op eigen bodem. Maar op

Europese grond hebben de golfers uit de VS sinds 1993 niet gewonnen. Woods acht zijn team kansrijk op golfbaan Le National. “Dit team is jong en veel spelers zijn nog in hun twintiger jaren. Daarnaast hebben we een geweldige ervaren leider in Phil Mickelson. Het is een uitstekende mix”, aldus Woods, die zelf 42 is en in zijn zeven deelnames aan de Ryder Cup maar één keer wist te winnen (1999). Het Amerikaanse team bestaat naast Woods en Mic-

kelson uit wereldranglijstaanvoerder Dustin Johnson, Rickie Fowler, Brooks Koepka, Patrick Reed, Webb Simpson, Jordan Spieth, Justin Thomas, Bubba Watson en Bryson DeChambeau. Furyk moet zijn twaalfde speler nog aanwijzen. De Deense captain Thomas Bjorn heeft al acht spelers tot zijn beschikking: de Italiaan Francesco Molinari, de Britten Justin Rose, Tyrrell Hatton en Tommy Fleetwood, de Noord-Ier Rory McIlroy, de Spanjaard Jon Rahm, de Zweed Alex Noren en de Deen Thorbjørn Olesen zijn zeker van hun stek in het Europese team. Bjorn moet nog vier spelers kiezen.